

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-havosra pozitív sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

**Külcsy - egyesület
Aradon**

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, január 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Megfenyegettek bennünket!**
- A képviselőház ülése.**
- A megye közgyűlése.**
- Verdi meghalt.**
- A vidéki színészet rendezése.**
- Nemzetiségi vita a megyegyűlésen.**
- Ingyen kenyér!**
- Öngyilkos hadapródiskolai növendék.**
- Tárcza: Az adott csók.** Irta: Turrinelli-Cornelli Julia.
- Regény-Csarnok: A szürke asszony.** Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Olah Margit.

Megfenyegettek bennünket!

Arad, január 28.

Aradvármegye mai évnegyedes közgyűlésén rettenetesen megfenyegettek bennünket magyarokat.

Méltóztatik kérdezni, hogy kik?

Nem az ellenségeink, hanem a „testvéreink“, a mi „derék román testvéreink“,

Háromszékmegye átiratát tárgyalta a vármegye, mely átiratot néhány héttel ezelőtt egyhangú lelkesedéssel tett magáévá Arad város közönsége. Az ismeretes átirat arra czéloz, hogy a harminczhárom évvel ezelőtt hozott nemzetiségi törvény az idők multával módosításra szorul, mert annak szószerint való végrehajtása, a magyar állameszme megrendítésével lenne egyenlő. Az átiratot, bár valójából kiforgatva, de néminemű formában Arad vármegye közönsége is pártolta a mai közgyűlésen.

Ámde nem az átiratról magáról kívánunk most szólni, megvitattuk azt nemrég alaposan e helyen. Ujabb, vakmerőségénél fogva pedig vérlázító az a kifakadás, melyet a közgyűlés egyik román szónoka szalajtott ki a száján az átirat tárgyalása közben:

Ha Háromszékmegye átiratát elfogadják, ugymond a haragos ur, akkor a románok nem lesznek többé testvéreik a magyarnak, hanem ellenségei; és utolsó csepp vérukig harcolni fognak ellenük!

Ez a kijelentés valóságos hadüzenet.

Talán meg is lehetne ijedni tőle, ha nem tudnók nagyon jól, hogy a velünk együtt élő románok tulajdonképpen eddig se voltak *testvéreink*, hanem *ellenségeink*, kik ha alkalom kínálkozott rá, bizony eddig is harcba mentek ellenünk.

A nemzetiségi törvény alapelve az, hogy Magyarország összes honpolgárai politikai tekintetben egy nemzetet képeznek, az oszthatatlan egységes magyar nemzetet, melynek a haza minden polgára, bármely nemzetiséghez tartoznék is, *egyenjogú* tagja. Az egyenjogúsítás folytán pedig biztosítva van a magyarországi románoknak egyebek között az is, hogy iskolákat állíthatnak fel az állam felügyelete alatt.

Ugyan ki tud rá példát, hogy a románok mindezekért hálával fizettek valaha?

Megengedi a törvény, hogy a romá-

nok a maguk iskoláiban az oktatás nyelvét tetszésük szerint határozhatják meg, csupán az van kikötve, hogy a tanítás közben emlékezzenek meg egy kicsit a magyar nyelvről is.

És mit tesznek?

Térképeket hamisítanak ez iskolák számára, melyek segítségével belécsepegtetik az apró gyermekekbe a magyar faj iránti gyűlöletet, mert azt hazudják e térképek, hogy az ország déli és keleti részét csak bitorolja a magyar: az tulajdonképpen még Románia.

Ez volt a köszönet azért, mert megengedtük az ország területén a román felekezi iskolák felállítását.

Peres ügyekben a bíróságok előtt, nemkülönben a törvényhatósági ülések tárgyalásai közben joga van a románnak, *ha magyarul nem tud*, a saját nyelvét használni. Azért adták az elsőnek jelzett engedményt a románoknak, hogy peres ügyekben kellőleg megvédelmezhesék anyagi érdekeiket; a másik esetben pedig, hogy a nyelv körüli nehézségek ne akadályozzanak meg senkit abban, hogy a közügyekhez hozzájárulhassanak.

És mi lett a vége ezeknek az engedményeknek?

Az, hogy a románok állandóan és tüntetőleg *csak* a maguk nyelvét használják a bíróságok és a törvényhatóságok tárgyalásai közben, ügyet se vetve arra, hogy amit mondanak, azt a fele sem érti

TÁRCZA.

Az adott csók.

Irta: Turrinelli-Cornelli Julia.

— Holnap, — suttogta Altiesi kapitány, szorongatva Blanka kezét, mialatt ez kocsiba szállt.

Nem válaszolt, csak gyöngéd főhajtással.

— Jó éjt, ügyvéd ur.

— Jó éjt, kapitány ur.

— Blanka és férje elmentek, a kapitány visszatért a bálterembe.

Hirhedt és szerencsés hódító volt a kapitány. Néhány áldozata a magasabb körökben forgó nők között is volt. Ragyogóan tudott elbeszélni és kimeríthetetlenül; de sohasem beszélt a szalonokban aratott győzelméről, még legbensőbb barátainak sem. Megelégedett a falun, az előszobában, az erkélyeken történt sok és merész kalandjának elbeszélésével, mégis úgy, hogy mások ismerték, sőt nagyították is azt, mit ő lovagiasan elhallgatott.

Azon az éjszakán meg volt elégedve magával; az erősség azon a ponton volt, hogy végre hosszas megszállás után, melybe a kapitány belevitte egész hitványságát, meghittségét és talán-talán egy kevésbé a szívét is, megadja magát.

Blanka már nem az ifjuság első éveit élte: nem volt a legszebb és ezt tudta. Egészséges volt szive, esze; elfogadta, mint jogost, a mit

az élet és a társaság neki nyújtottak, a nélkül, hogy többet kért volna. Szelleme művelt és élénk volt egyénisége kedves, szeme, arczának egyetlen igazi szépsége, gyakran erős vonalmat fejezett ki, mely szenvedélylyé változott volna, ha, elég okosan arra, hogy észre ne vegyék, nem szabott volna korlátokat neki. Védő bástyája volt komoly neveltetése, és könnyed kételkedése, melyet a társaságban szerzett, hová igen ifjan bekerült. Mint természeténél fogva megfigyelő, jól látta, hogy az a „nagy tűz“, melyet szerelemnek hívnak, csaknem mindig szalma tűz a férfiakban, végzetes, helyre nem üthető láng az olyan nőkben, minő ő. Kezdetben félelem ülte meg, szívét . . . azután már éppen nem félt.

Ugy kezdett bánni a férfiakkal, mint öreg barátjaival; főuri előkelőségével bensőséges leereszkedést kapcsolt egybe, melynek szabad folyást engedett, meg lévén róla győződve, hogy többé nem veszedelmes még a veszélyben sem. Mindenki szívesen vette ezt tőle. A nők megbocsátották, mert Blanka tisztelettel és szerényen viselkedett az öregekkel szemben, a vele egy írásuakkal és fiatalabbal szemben. Pedig tudott övegebbnek látszani, mint a minő valósággal volt.

Midőn bemutatották neki Altiesi kapitányt, Blanka úgy bánt vele, mint a többiekkel: midőn ez az egyszerű udvarasság korlátait átkarta lépni, türelmes volt, mint a minő egy rossz gyermekkel szemben lehetett volna. Mégis a kapitány élénk szelleme mulatatta

őt; társalgása szellemes, olykor egy kissé szemtelen ötletekből állt, melyek után mindketten elégedettek voltak magukkal, mint biztosak, hogy győztesek lesznek. Minden tárgyat adott csevegésüknek, mindenki átment ártatlan, kedves megszólásukon. Egy idő óta mégis a beszélgetések bensőségesebbekké váltak. Mikor valamelyik nő szépsége került szóba, Blanka nem találta többé fegyvereit. Elpirult az első szónál, hiába igyekezett szellemesen visszavágni, hiányzó: fésztelensége. Ha azután az ő rettenetes ellenfele szóba hozott egy-egy ifju uracsot, a ki szerinte nagyon meleg bámuloja Blankának, ez kegyetlenné vált a szegény távollevő iránt és leszólta így, meg úgy, nyilvánvaló elégtételül a kapitány számára, ki büszkébb volt erre, mint egy győzelemre.

A kapitány majd ezen, majd azon ürügy alatt gyakran talált alkalmat, hogy egyedül legyen vele, de kevés eredménnyel és soha sem voltak elégedettek mind a ketten. A kapitány nagyon hidegnek találta Blankát, mert nagyon zavartnak érezte magát.

Blanka kifejezte a kapitánynak, hogy nagyon szeretné olvasni verseit, melyeket mindig elfelejtett neki elvinni.

A bál estjén újra kérte.

— Verseim, — felelte a kapitány, — jegyzetekre, magyarázatokra szorulunk . . . ha megengedné, hogy holnap meglátogassam, együtt olvassunk . . . én magyaráznom . . . Megengedi?

Meghatottan, hangjában idegenszerű édes-

meg a jelenlevőknek. Az ő elvük az, hogy aki érteni akarja őket, az tanuljon meg románul. Holott a nemzetiségi törvény kötelezővé tette már harminczhárom évvel ezelőtt a magyar nyelv tanítását az iskolákban, s ezalatt az idő alatt kutyakötelessége volt minden románnak megtanulni magyarul.

Méltóztatik látni a felhozottakból, hogy mire vezettek a multban a nemzetiségeknek tett engedmények, és hogy mennyire kell félni attól a fenyegetéstől, hogy a jövőben nem lesz testvére a román a magyarnak.

Nagyon, nagyon sokat okulhatnánk mi jámbor magyarok, ha egy kis fáradtságot vennénk magunknak tanulságot vonni le a multak tapasztalataiból. Tudatára ébrednénk, és figyelmeznék rá talán azokat is, akiket illet, hogy Magyarország nemzeti állam, ahol az államérdeket és a magyar nemzeti eszmét veszélyeztető idegen velleitásoknak lábra kapniok nem szabad, és ha mégis kísérlet tétetnék rá, úgy a vezérnemzet elég erős és hatalmas arra, hogy azokat csirájukban elfojtsa.

Ej, de hogy jutna akkor eszébe egyik-másik román demagognak azt mondani, hogy mától fogva ellensége lesz a magyarnak, és harcolni fog ellene utolsó csepp véréig.

De ha eszébe jutna, torkára forrasztanák a szót.

A ma elhangzott fenyegetések miatt pedig csak tessék nyugodtan revízió alá venni a nemzetiségi törvényt. * *

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, január 28.

Nemes tettel kezdte meg a képviselőház mai működését: Tallián Béla alelnök indítványára egyhangulag, lelkes éljenzés mellett elhatározták a képviselők, hogy egy napi képviselői díjait a munkáspénztárnak ajánlják fel.

Azután csakhamar a kereskedelmi költségvetés tárgyalását folytatták még pedig érdekes szűzbeszéddel. Hertelendy Ferencz a

séggel beszél és megszorította karját, mely az övébe volt öltve.

Blanka úgy érezte, hogy egy meghatározhatatlan érzés lepte meg: nem merete fölemelni szemét, hallgatott, zavartan babrálva ujjával báli ruhái csipkéi között.

— Otthon lesz, holnap? — sürgette a kapitány.

Nem felelt.

A táncrendező jelt adott; kezdődött a táncz.

Keringőt jártak. Blanka nem érezte a fordulatókat. Altiesi karját érezte, mely szorosán körül fogta, érzte lehellejét haján, bajusza csaknem homlokát érintette... A kapitány újra sürgette:

— Menjek, holnap? ... Blanka, menjek holnap? Mondja: igen ... igen.

Nem felelt.

— Menjek, Blanka, igen ... igen?

— Igen — suttogta ez, szinte a nélkül, hogy tudná.

— Köszönöm, köszönöm — és erősen megszorította.

Az utolsó ütem hangzott, a zene elhallgatott.

Nemsokára azután Blanka elhagyta a bálát fáradt volt, nem érezte jól magát.

Már egy órája ágyban volt, de nem birt elaludni. Elégedetlen volt magával, vele, mindennel.

Szerette volna, ha nem ment volna el a bálba ha nem tánczolta volna azt a keringőt, inkább meghalt volna, mintsem kimondta azt

rokonszenves tapolczai képviselő, néhai Mócsy bácsi: utódja a Balaton vidék felvirágzása érdekében mondott nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatott beszédet, melyet az egész Ház megéljenzett és Hertelendyt végül a miniszterek is meggratuláltak.

Benyovszky gróf rövid kijelentései után Rohonczy Gedeon beszélt a kenyérbőlről, majd a gyümölcskivitelről. Eleinte sokan hallgatták, de sokáig nem tudta az érdeklődést fenntartani már azért sem, mert oly halkán beszélt, hogy a legközelebb ülők se igen hallották.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Hegedüs Sándor, Darányi Ignác, Wlassics Gyula és Cseh Ervin miniszterek.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

Egy napi-díj a munkáspénztárnak.

Tallián Béla elnök előterjeszti, hogy mozgalom indult meg oly irányban, hogy a magyarországi képviselők egy napi díjait a munkáspénztár javára felajánlják. Ő tehát ezt indítvány alakjában terjeszti elő. (Eljenzés.)

Felkiáltások: Elfogadjuk!

Elnök: Az indítványt tehát elfogadottnak jelenti ki. (Általános helyeslés és éljenzés.)

Összeférhetlenség.

Apáthy Péter betérjeszti az összeférhetlenségi bizottságnak legutóbbi ülésén hozott határozatait.

A kereskedelmi költségvetés.

Hertelendy Ferencz: Nem haza beszél, mert hiszen a képviselőiséget sem kereste; hanem csupán kötelességét kívánja teljesíteni, a midőn a Balaton vidékének helyzetéről kíván beszélni és a Balatonvidék érdekeit kívánja előmozdítani. A balatoni gőzhajózás nem felel meg a közlekedési igényeknek, holott ez igen fontos érdeke az egész Balatonvidéknek. A közlekedési eszközök jóságától függ az idegenforgalom és ettől a legrészesebb hazai vidék felvirágzása. A balatoni szállókat elpusztította a filloxera és ezzel ott az egész balatonvidéki nép tönkre ment. Hála a földmívelésügyi kormány gondosságának a szállórekonstrukciónak most az egész vonalon megindult a szállótermelés. Ezzel azonban még nincs segítve a szegény népen. Egy viczinális vasút felépítésére volna szükség a Balatonmentén, hogy a szállóterméket, a bort olcsón lehessen elszállítani. A Balaton vidéken 30.000 katasztrális hold szálló

van. Ha itt mindenütt megindul a termés, akkor a legcsekélyebb átlagot véve alapul, évenként 10.000 waggon bort lehet elszállítani, a mi busásan fedezné rövid idő alatt a viczinális költségeit és később nagy forgalmi haszonnal járna. (Élénk helyeslés.) Neki nincs koncessziója, sem pedig egy talpalatnyi földje ott, tehát önerdek nélkül csupán a szegény nép érdekében beszél. (Élénk tetszés.) Ezzel a vasutal be lehetne bizonyítani azt is, hogy hazánkban a mezőgazdasági érdekek nincsenek ellentétben az ipari és kereskedelmi érdekekkel. (Élénk tetszés.) Csak egy politikai hitvallást ismer: a hazaszeretetet. Ez vezérelte felszólalásában. (Általános helyeslés.)

Az érdekek tömörítése mozdítja elő az ország felvirágzását és bizik a miniszterben, multjában, hogy hazafias működését kiterjeszti a Balaton vidékére is. A költségvetést a kormány iránti bizalomból is elfogadja. (Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon. Számosan üdvözlik.)

Benyovszky Sándor gróf az önálló vámterület már azért is sürgeti, mert e nélkül a hazai ipart fellendíteni nem lehet. A viczinális vasuti javaslat mielőbbi betérjesztését kéri. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélbalon.)

Rohonczy Gedeon: Az új századot új eszme hatja át: a kenyérből eszméje. (Derűtség.) A rendező-bizottságban ő maga is benne van s így megtörténhetik, hogy tánczolni is fog a kenyérért. (Derűtség.) Ez a bál ugyanis, mint mindenki tudja, a munkanélküliek javára lesz és kenyeret akarnak nekik összetánczolni. (Derűtség.) Csakhogy a nyomorgók nem kenyeret akarnak, hanem munkát. Szeretne erről a kérdéssel s ennek kapcsán a mezőgazdasági kérdésekről, szociális bajokról hosszabban beszélni, de nem akar úgy jární, mint az az egyszerű képviselő, aki ugyancsak az ő helyéről beszélt egyszer 2 óra hosszat, de senkisémm törődött vele, míg a másik héten Andrassy Gyula gróf beszélt ugyanarról a kérdéssel nagy hatás mellett. (Derűtség.) Panaszkodott is aztán az illető képviselő:

— Hogyan van az, hogy én ugyanazt elmondtam két óra hosszat és kutyába sem vették, az Andrassy pedig nagy sikerrel mondta el ugyanazt. (Derűtség.)

Ezután a gyümölcsszállításról, illetve kivitelről szól s azt vitatja, hogy közlekedési eszközeink ma is még oly hiányosak, hogy nem vagyunk képesek sikeresen konkurrálni a külfölddel, különösen pedig a belga kivittel. A vasuti kocsik szaporítását kéri és állványokkal való felszerelését, hogy a gyümölcs el ne romoljon. Helyesnek és kívánatosnak tartja,

— Ő az, bátorság, — sóhajtott Blanka... és mosolygott.

Talán nem egészen félelem volt az, mit ő pillanatban érzett, mialatt letette kalapját és köpönyegét.

Az ajtók, szobájáé, és a belé nyíló szalóné, nyitva voltak és minden meglátszott a nagy tükörben, mely előtt Blanka állott, hogy haját rendbe szedje.

Blanka egy kiáltást fojtott el, midőn látta azt a csoportozatot, melyet a tükör visszatükrözött.

Ott a szalon homályos háttérében a kapitány megfogta a csinos szobaleány fejét és egy csókot czuppantott ajkára. Alig volt ideje elfutni a leánynak és tisztességes állást foglalni el, — mikor Blanka belépett a szalónba.

Beszélgetés közben szellemesebb volt, mint valaha; megtalálta egész büszkességét, megjegyzéseinek összes csipősségét. Kissé éneklő hangjában, kissé ideges mosolygásában fel-fel-tünt olykor egy keserű vonás: de a kapitány kellemetlenül érezte magát.

— Nem így képzeltem ezt az annyira óhajtott órát, — mondotta Blankának bucsuzáskor.

Ez egy közmondással válaszolt:

— Az adott csók soha sem vész kárba!

Kezet nyujtott neki, mosolygott azzal a megbocsátó mosolygással, mint mikor vétkes gyermeknek tartotta és a legudvariasabban mondá:

— A vizontlátásra.

az igent; ... hogyan erőszakolta ki, hogyan engedett! ...

Végre is nem érezte többé magát sem erősnek, sem koros volta nem volt elegendő, hogy ellenáljon annak a „nagy tűznek“. Ura akart lenni magának, de bizony-bizony oda volt az ő vidámsága. Bántotta a lelkifurdalás férjével szemben való hálátlansága miatt, félni kezdett a világ nyelvével... Más gondolat is ostromozta — Hogyan viselkedik ő e késői szenvedélyvel szemben? Mi lesz belőle? Érezte, hogy ki kell térnie e találkozás veszélye elől, mely mindazonáltal ellenálhatatlan ígérettel fogta el szívét... vagy talán képzeldőséget.

Napközben egy percze sem talált nyugodalmat. Irni próbált, tiszter is neki fogott egy levélnek és tizezer is széttépte; kézi munkába kezdett, de összegubanczolta a fonalat, elvettette a tüket, földre ejtette az ollót; könyvet vett kezébe: unalmasnak találta; másikat vett elő; ment ment... Végre elhatározta, hogy sétálni megy... Közben két óra lett: érezte, hogy szive hangosabban dobog. Szobájába ment és hívta a szobaleányt, hogy adja rá köpönyegét és kalapját. Mialatt ez ruhája ránkain bibelődött, Blanka ránézett. Szép volt ez az ő új szobaleánya, csinos, kellemes, telt teremés... talán kissé nagyon kaczer. Blanka barátnöje, kinél néhány hónapig szolgált, épp e miatt a tulajdonsága miatt elbocsátotta. Érthető — gondolta Blanka, mialatt kalapját megtűzte, — fiatal a férje... — Megszólalt a csengetyű az előszobában. Blanka elsápadt; a szobaleány pedig kiment ajtót nyitni. Hallatszott a kard csörtetése.

hogy a gyümölcskivitelre szövetkezetek létesülnek.

Szól még a postai és vasuti kezeléssel végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés.)

Hegedüs Sándor ker. miniszter röviden reflektál Rohonczy beszédére. Köszöni az ország nevében Roboncsynak, hogy egy nagy gazdasági ág érdekében oly nagy és áldásos agitációt fejt ki. Ő maga mindent elkövet a gyümölcsszállítás és kivitel megkönnyítésére. Új kocsiakat csináltatott és azokat állványokká szereltette fel. A posta és vasuti kezelés tekintetében szigorú intézkedéseket tett, a visszaéléseket kérelhetetlenül bünteti. Helyesli, hogy a gyümölcskivitel érdekében szövetkezetek létesülnek, ezek érdekeit elő fogja szívesen mozdítani. (Általános élénk helyeslés.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

Polónyi kijelenti, hogy Németországgal kereskedelmi szerződést többé kötni nem lehet; még pedig azért, mert Bülow kijelentése szerint az agrár vámkokat jelentékenyen felemelik — ez pedig annyit jelent, mint nyersternénykivitelünknek tönkretéve. Ennek ellenében az iparvámok felemelésével kell védekezniünk. Kéri a kormányt, hogy a magyar érdekek védelmére mit szándékozik tenni. Nagy derűtlenségét keltett, mikor Polónyi a Ház asztalára a selmeczbányai subvencionált cipőgyár három pár cipőjét letette, melyek külföldi gyártmányoknak bizonyultak.

Hegedüs kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy a kihágás ellen a legszigorubb intézkedéseket fogja megtenni.

A vilát holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

Anglia gyászja.

London, január 28. *Edvard* király tegnap a térdszalagrendhez való gyémántokat adományozta *Vilmos* császárnak. A lapok közlése szerint ez még *Viktória* királynő parancsára történt, aki a császárnak ezt a meglepetést szánta születése napjára.

Konstantinápoly, január 28. *Edward* angol király köszönetet mondott a szultánnak jókívánságaiért. — *O'Connor* angol nagykövet azt az utasítást kapta, tudassa a szultánnal, hogy az angol királyt nagyon meghatotta *Burhan Edin* hercegnek a nagykövet előtt a szultán nevében kifejezett részvéte.

Szófia, január 28. *Ferdinánd* bolgár fejedelem nem utazik Londonba *Viktória* angol királynő temetésére, mert a londoni gyászünnepek egybeesnek *Boris* trónörökös hetedik születésnapjával és mert a küszöbön levő képviselőválasztások miatt is otthon kell maradnia. A fejedelem képviselőletében *Bourboulon* gróf udvarnagy és *Vinarov* tábornok lovasági felügyelő megy Londonba.

Visszautasított becsületrend.

Páris, január 28. *Chapon* nizzai püspök a politikai viszonyokra hivatkozva, visszautasította a becsületrend lovagkeresztjét, amelyet *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök neki adományozott.

A transzváli háború.

London, január 28. *Kitchener* lord táviratozza Pretóriából 26-iki kelettel: *Cunningham* tábornok tegnap Middlefontein és Koperfontein mellett harcra keveredett Delarey csapatával. Paddington, aki Venterdorp felől észak felé nyomult előre, a burok oldalát fenyegette, mire ezek visszavonultak nyugat felé. Az angolok részéről megsebesült 2 tiszt és 37 ember, elesett 4 ember. Az e hó 17-én vívott lychtenburgi ütközetben 3 ember elesett és 2 megsebesült, néhány yeomanry pe-

dig fogságba esett, de később elbocsátották őket. *Smith-Dorrien*, aki *Wonterfontein* felől *Carolina* felé vonult, ahol burok gyülekeztek össze, öt óráig tartó harcra keveredett az ellenséggel. Az ellenséges csapatokat, amelyek nagy haderővel tartották megszállva a folyó partját, végül kiverték hadállásaikból. Az angolok részéről elesett 1 tiszt és 2 ember, megsebesült 13 ember.

A megye közgyűlése.

(Főszolgabíró választás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

Az enyhére változott időjárás kedvezett a megyebizottsági tagoknak s reggel 9 óra előtt már megtelt az új megyeháza restaurált díszterme az aradi és a vidéki törvényhatósági bizottsági tagokkal.

A terem képe messze elüt a régi megyeház komor nagytermében uralkodni szokott hangulattól. Alig van egy-két érdekes tárgy a közgyűlés sorrendjében (mert a levegőben ki tudja mi lehet) s olyan élénk a diskurzus, olyan sűrűk a csoportosulások, mintha csupa választás volna napirenden.

Mikor a főispán fekete díszmagyarban a terembe lép, széjjel oszlanak a csoportok, egy perczre elcsendesül a terem, aztán elkezdnek éjenezni, mialatt a főispán elfoglalja a zöld asztal főhelyét.

Jó, hogy a főszolgabíró-választás a sorrend elejére került, mert addig senki sem figyelt. Szó nélkül tudomásul veszik az alispán évnegyenes jelentését, a számonkérőszék jelentését s végül igazolják a múlt év december 10-én megválasztott megye-képviselőket.

(A főszolgabíró-választás)

Harmadik pontja a tárgysorozatnak a lemondott ternovai főszolgabíró: *Kállay* Gyula utódjának megválasztása. Az közgyűlés megalakította a kijelölő bizottságot, melynek tagjaiul a főispán a maga részéről *Bánhidly* Antal bárót, *Biró* Kálmánt és *Kintzig* Jánost nevezi ki, a közgyűlés pedig az alispán javaslatára *Solymossy* Lajos bárót, *Vasárhelyi* Lászlót és *Velics* Mihályt választja meg.

A kijelölő bizottság a főispán elnökle alatt visszavonult s hosszabb tanácskozás után a főispán kihirdette a kijelölés eredményét, mely szerint a bizottság mind a négy pályázót az állásra jelölte. Ezek *Bolyos* József aradi, *Lovich* Gyula radnai, *Édes* Elemér kishenyői és *Novák* Kornél világosi szolgabírák.

Bolyos nevének kihirdetésekor éljenzés vette kezdetét. Egyre a *Bolyos* nevet kiáltották, úgy, hogy a főispán alig tudta a többi kandidált nevét felolvasni. Már ekkor kétségtelennek látszott *Bolyos* megválasztása, annál is inkább, mert a főispán kijelentése szerint *Édes* Elemér a pályázattól visszaállott, *Lovich* Gyula pedig ott jelentette ki, hogy ő is visszalép. Ezután még erősebben kitört a *Bolyos* éljenzése, más nevet nem is lehetett hallani.

Ekközben *Russu Sirianu* János husz aláírással ellátott kérvényt adott át a főispánnak, melyben a választásra a szavazás elrendelését kéri. A főispán elrendelte a szavazást s két bizottságot küldött ki a szavazatok beszedésére.

Az első bizottság, melynek elnöke *Hendrey* Pál, tagjai *Fóthy* Nándor és *Valérián* József, jegyzője pedig *Jakabffy* Gyula aljegyző voltak, A—M betűkig, a második pedig, amely előtt az M—Z kezdőbetűs névvel szavaztak, *Králtiz* Gyula elnökle alatt *Kovács* Aladár és *Kacsin-*

ka Árpád tagok, és *Fülöp* Lajos jegyzővel szedte a szavazatokat.

A háromnegyed óráig tartott szavazás után a két bizottság elnöke lezárta a szavazást. Az első bizottságnál leszavaztak százötvennégyen. Ebből kapott:

<i>Bolyos</i> József	122
<i>Novák</i> Kornél	32

szavazatot, A második bizottságnál száztizenhat szavazatot közlött

<i>Bolyos</i> József	77
<i>Novák</i> Kornélra	39

szavazatot.

Ezserint a beadott 270 szavazat közül *Bolyos* József 199 szavazattal *Novák* 71 szavazata ellenében a ternovai járás főszolgabírájává választott meg.

(A többi választás.)

A *Bolyos* megválasztásával megürült aradi szolgabírói állásra csak egy pályázó jelentkezett: *Fülöp* Lajos közigazgatási gyakornok, kit az állásra egyhangulag meg is választottak.

A sorrendben még egy csomó érdektelen választás szerepelt. Így a megbízatási idő lejártá folytán a közigazgatási bizottságból kilépett *Bánhidly* Antal báró, *Beles* János, *Králtiz* Gyula, *Takácsy* Sándor dr., *Zselénky* Róbert gróf helyeit töltötték be. A kilépő tagokat újból megválasztották. A fentiekben kívül még *Szathmáry* Gyula kapott néhány szavazatot.

Titkos szavazás után kellett betölteni a központi választmányban megürült két tagsági helyet. A főszolgabíró-választásnál működött két szavazatszedő-bizottság helyett, mely a központi választmány tagjaira beadott szavazatok is szedte, a főispán erre a szavazásra *Verzár* Márton elnökle alatt *Kacsinka* Árpád, *Valérián* József tagokból álló bizottságot küldte ki. A bizottság jegyzője *Faragó* István volt. A szavazások megejtése után a főispán kihirdette az eredményt, a mely szerint a központi választmány tagjai *Bohus* Lajos báró, *Keresztes* Gyula dr. lettek.

Az állandó választmányban megüresedett helyet *Fábián* Lászlóval, a bíráló választmányban egy helyet *Szathmáry* Gyulával, a népnevelési bizottságban egy helyet *Szondy* Gézával, a Bibits alapítványi küldöttségben két helyet *Friebeisz* Miklós és *Verzár* Mártonnal, a közkórházi bizottságban egy helyet *Szucsu* Jánossal töltötték be. A laktanya-bizottságba *Friebeisz* Miklós és *Trutia* Pétert, a vármegyei mezőgazdasági bizottságba *Baross* Lászlót és *Róth* Henriket választották be. Végül megalakították az igazoló-választmányt, melynek elnöke *Nachtnebel* Ödön lett.

(Egyéb ügyek.)

Elhatározták, hogy a gazdasági munkás- és cseléd-segély pénztárba a vármegye 200 koronával alapító tagként belép.

Az új szent-annai második gyógyszerár felállítását a belügyminiszter leirata alapján nem engedélyezték. Szabolcs vármegye közönségének átiratát a köztisztviselők fizetésének adómentessége tárgyában, egyszerűen tudomásul vették olyan megokolással, hogy a méltányosság sem szól a tisztviselők adómentessége mellett. Szabolcs vármegye közönségének átiratát, melylyel a bünvádi eljárás során felmerülő némely költségeknek a kincstár által leendő megtérítése iránt a m. kir. belügyminiszterhez felir, pártolólag vették tudomásul.

A főispán azon intézkedését, hogy az eddig szokásban volt négy közgyűlés helyett a júniusban tartani szokott közgyűlés elhagyásával, csak három tartanak, szinten tudomásul vették. A nagyváradi m. kir. posta és távirat igazgatóság átiratát a megyéhez az aradvárosi távbeszélő hálózatnak a megyei hálózatba való bekapcsolása és az ezen munkához szükségesítettő vármegyei hozzájárulás tárgyában. A kérelem teljesítését a közgyűlés megtagadta, mert az alap már is ki van merítve.

A tisztviselők szabadságolására vonatkozólag elfogadták a főispán előterjesztését, mely szerint a megyei tisztviselők tisztí rangfokozatukhoz képest hat, öt, négy és két heti szabadságra tarthatnak igényt.

A sorrend százhatvanhat pontjának több részét érdektelen községi ügyek képezték, melyekkel gyorsan végeztek. Még az állandó vá-

lasztmány pénzügyi szakosztályának előterjesztése alapján a gyámoltak és gondnokoltak tulajdonát képező épületek tűzkár elleni biztosításánál igénybe veendő biztosító-intézeteket kellett volna kijelölni, mikor azonban erre a pontra került a sor, olyan kevesen voltak már a megyebizottsági tagok, hogy az ezen ügyben való határozathozatalt a jövő közgyűlésre halasztották.

(Nyugdíjak, segélyezések.)

Elintézték egy csomó nyugdíj és segély iránti kérelmet. *Kállay* Gyulának a fizetés 60 százalékát, özv. *Ormi* Mórné, néhai dr. Ormi Mór volt borossebesi járási orvos özvegyének 1000 korona nyugdíjat szavaztak meg és a fizetés egy negyedrészt pedig temetési járulék-ként kiutaltványozták.

Végül özv. *Zachariás* Józsefnének 80 korona segélyt megszavaztak.

Fél 2 lehetett, mikor a főispán a közgyűlést berekesztette. Még az ujon választott főszolgabíró *Bolyos* József és a szolgabíró *Fülöp* Lajos tették le a hivatali esküt s azután a gyűlés véget ért.

Verdi meghalt.

(1813—1901.)

Azok közül, a kik évtizedek óta oszlopai a világ zeneirodalmának, a kik korán adtak bizonyosságot valódi nagyságukról és a kik hófehér szakállal még mindig sikeresen, jelentékeny eredménnyel alkottak: ma már csak kevesen vannak az élők sorában. Az egyik kezünk ujján ha számolni kezdünk, meg kell állanunk a harmadiknál és ezt a harmadikat is csak keresve találjuk meg. *Verdi* és *Goldmark*. Ez a kettő tartotta gyenge vállain a zeneművészet, a zenetudomány rengeteg terhét.

Tegnap elköltözött az egyik. Meghalt *Verdi* József, a világhírű, a korszakalkotó zeneszerző. Meghalt a melodia királya, lehunyta szemét, megszűnt élni. Fáradtan, görnyedten, öreg, beteg és hófehéren tér nyugodni: itt hagyta egy hosszú élet óriási alkotásait, itt hagyta emberföltött munka milliókat érő gyümölcsét, itt hagyta egy lángoló szív és kolosszális agy termését, — örökséget hagyott itt mindenki számára, a ki kottát ismer, mindenki számára, a ki megérti a zenében a zenét, a kinek érzéke és lelke van a muzsika akármilyen fajtája iránt.

Verdi Józsefet nem lehet egyszerű ujságcikk keretén belül leírni és ismertetni. Ő a legjelentékenyebb zenészek közé tartozott, a ki fenséges tehetsége révén számtalan munkával gazdagította a zeneirodalmat, a ki egymaga egész könyvtárt írt össze, a ki száz és száz melódiát teremtett: őt, a zeneirodalom e nagy munkását nem lehet és nem is kell e helyütt ismertetni. Hogy mit csinált *Verdi*, milyenek voltak a munkái, milyen volt élete, tevékenysége, mit tett a zenéért, mit tett zenészlársaikéért és mit tett embertársaiért: erről kötetet kell írni.

Az operairodalomban ő az eddig ismert szerzők közül a legtermékenyebb volt. *Wagner* *Richard* sem érte el. Művei majdnem mind állandóan műsoron vannak a világ minden operáján.

Verdi József született a pármái hercegségben Roncole faluban (*Busseto* mellett) 1813 október 10-ikén. Zenei ismereteinek alapját Milanóban *Lavigna* vezetése alatt vetette meg. Hazatérve nőül vette *Barezzi* Margitot, a kitől két gyermeke született. Családjával azután Milanoba költözött. Első operáján három évig dolgozott. Későbbi dalművei átlag 3—4 havi munkájába kerültek. Röviddel első operájának színrekerülése után elveszítette két gyermekét és azután nejét. Harmadik dalművében, a *Nabucco* *Abigail* szerepében lépett fel *Strepponi* *Józsa*, elsőrangú szopránénekesnő (*Strepponi* *Felix* karnagy leánya született Loviban 1815-ben, meghalt 1897. nov. 13.), *Verdi* későbbi máso-

dik neje, a kivel *Verdi* a hatvanas évek eleje óta állandóan *Santa Agota* nevű bussetoi villájában lakott. *Verdi* az első olasz országgyűlésén *Busseto* képviselője volt, 1875 óta tagja az állami szenátusnak. *Verdi* kizárólag a zeneszerzésnek élt. Huszonhét operát írt, a következő sorrendben: *Oberto, conte di San Bonifacio* (1839), *Un giorno di Regno* (1840), *Nabucco*, magyarul *Nabukodonozor* (1847), *I Lombardi alla prima crociata* (1843, a párisi nagy opera számára átdolgozta és tetemesen bővítette *Jerusalem* címen). *Ernani*, *Hugó Viktor* után *Piave* szövegére (1844, magyarul 1847) *I due Foscari*. *Byron* után (1844, magyarul 1850), *Giovanna d' Arco*, *Schiller* után (1845), *Alzira*, *Voltaire* után (1843), *Attila*, *Solera* szövegére (1846, magyarul 1852), *Macbeth*, *Shakespeare* után *Piave* szövegére 1847 (Páris számára átdolgozta 1865, magyarul 1848), *J. Masnadieri*, *Schiller* után *Maffei* szövegére (1847 magyarul. A haramiák 1852), *Il corsaro* *Byron* után (1848), *La battaglia de Legnano* (1849), *Louisa Miller*, *Schiller* után *Cammarano* szövegére (1849, magyarul 1851), *Stiffelio* (1850 negyedik felvonással bővítette *Arolda* címen 1857). *Rigoletto*, *Hugó Viktor* után *Piave* szövegére (1851, magyarul 1852), *Il trovatore* *Guitierrez Garcise* után *Cammarano* szövegére (1853, magyarul *A trubadur* 1854), *La traviata*, ifj. *Dumas Sándor* *Piave* szövegére (1853, magyarul 1857), *I vespri Siciliani* (1856), *Simon Boccanegra*. *Schiller* után *Piave* szövegére (1857) *Un ballo in maschera* (1859, magyarul az *Alarczos bál* 1864), *La forza del destino* (1862, magyarul *A végzet hatalma* 1875), *Don Carlos* (1867, magyarul 1868), *Aida*, *Izmail* egyiptomi kedive megrendelésére *Kairo* (1871, magyarul 1875), *Otello* (Milano 1887, magyarul 1887), *Falstaff* (1893).

Verdi számos dalt, vonós-négvest és egyházi éneket szerzett *Manzoni* halálának első évfordulóján pedig rekviemet. Életrajzát legjobban megírta *Pongin* *Artur*. Figyelemre méltó *Hanslick* régebb tanulmánya.

Verdi haláláról a következő értesítéseket kaptuk:

Milano, jan. 27.

Verdi éjjel 2 óra 45 perczkor meghalt.

Verdi két napi halálküzdelem után csöndesen elszenderült a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. A halottas szobában jelen volt: *Stolz*né, *Boito*, *Giacosa*, *Ricardi*, *Franchetti*, *Giardano* és más barátok és rokonok. A gyászhir nagy gyorsasággal elterjedt és bár nem érkezett váratlanul, a lakosság összes rétegeiben élénk részvétet keltett. A halottasház előtt nagy néptömeg hullámozott. A mulatóhelyek, boltok és iskolák zárva maradtak. A községtanács és a polgárság előkészületeket tettek az elhunyt nagy mester ünnepies temetésére. Majdnem az összes házak gyászdiszt öltöztek. A municipalitás gyász-manifesztumot tett közre. A világ minden részéből érkeznek részvétáviratok. A halottas szobában a tüzoltóság áll diszorséget.

Verdi halála miatt a *Scala*-színház a temetés utániig zárva marad. A szünet utáni első előadásának jövedelmét egy *Verdi*-szobor alapjára fordítják. A községtanács tegnap este szintén azzal foglalkozott, mily módon tisztelje meg *Verdi* emlékét. Az elnök meleg bucsuztatója után a községtanács egyhangulag elhatározta, hogy a városi temetőben diszshelyet ad *Verdinek* és a *Scala*-színház mellett lévő *Szent József-utcát* a mester nevével nevezi el. A temetés előkészítésére városi bizottságot küldtek ki.

Milano, január 28.

Verdi fekete ruhában ébenfafeszülettel a mellén fekszik a halottaságyon. Az ágy két oldalán gyertyák égnek. Minden oldalról pálmák veszik körül az ágyat. Virágok nincsenek a halottaságyon; így kívánta a halott. A család egyik tagja *Villa* *S. Agathába* ment, hogy megkeresse a halott végrendeletét.

Az egész olasz sajtó nagy tisztelettel bucsuztatja *Verdit*. Minden városban fekete zász-

lók lengenek a házakon. Az iskolák a temetés utániig zárva maradnak. A színházak is mind zárva vannak. A király a királyi ház egyik hercegével fogja magát képviseltetni a temetésen. A közoktatásügyi miniszter személyesen lesz jelen a temetésen. Hir szerint a kormány a kamara holnapi ülésén törvényjavaslatot fog benyújtani, a mely fölhatalmazza, hogy *Verdinek* az általa alapított művész-otthonban való eltemetését rendelje el. A kamara holnap diszülést tart *Verdi* tiszteletére.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: kis szökevény, operette. (Páratlan berlet.)
Szerda: *Coralie* és társa, bohózat. (Páros berlet.)
Csütörtök: *Buborékok*, vigjáték. (Páratlan berlet.)
Péntek: *A gascognei nemes*, operette. (Páros berlet.)

Szombat: Délután: *A madarász*, operette. Este: *Télen*, népszimű. (Páratlan berlet.)

* **A takácsok.** A német munkás viszonyok sötét és borzalmas képét tárja elénk *Hauptmann* *Gerhard* a „*Takácsok*“ című színművében. A munkaadóknak a munka erővel való uzsorászkodása, a munkások leirhatatlan nagy nyomorúsága, talán a német viszonyokat sem illusztrálják hűségesen. Tulzott benne a nyomorúság és tulzott a munkabér szavtelen leszorítása. Ha tehát a kiindulási pont hamis, hamis a következtetés is. Mint színmű a „*Takácsok*“ az újabb irodalom egyik mesteri műve. Csoportok viszik benne a drámai fonalat, tulajdonképeni főszereplő nincs és az épen a mű nagy értéke, hogy ily szerepeltetés mellett mindvégig leköti a közönség figyelmét. A *Takácsok* színrehozatala nem könnyű vállalkozás, a rendezés óriási nehézségeket kénytelen leküzdeni; a csoportok nagy fegyelmelztsége, a rendező nagy és körültekintő figyelme nélkül a darab sikert nem volna képes aratni. *Bács* *Károly*, mint a darab rendezője, megmutatta, hogy aránylag rövid idő alatt is képes ily darabot ügyesen rendezni és ha egy-két jelenet vonatott volt, bizonyára nem rajta mult. *László* a gyárost a szerző intenciójához hiven elég ellen-szenvesnek mutatta be, de nem volt tisztán kivehető, hogy a gyáros köhécselése betegség vagy az előkelőség egyik ferde megnyilatkozása. *Rubos* (*Pfifer*) az első felvonásban igen sikerülten alakított; maszkija, hanghordozása, játéka kifogástalan volt; de a negyedik felvonásban elvetette a sulykot, átvitte szerepét az operett vagy a bohózat légkörébe és ez lerontotta teljesen a hatást. — *Palágyi*-nak *Jäger* *Moricz*, a legrokonszenvesebb szerep jutott, de ki is aknázza szerepét. A karzati közönség még beszéde közben is megéljenezte, megtapsolta. Igen ügyesek voltak *Szadai* mint rongyszerző, *Hegyesi* az asztalos, *Bács* (*Anzorge*) és *Érczkövi* (utazó). *Bäcker* takácsot *Fenyéri* játszotta a nála mindenkor megnyilatkozó drámai erővel. Nagyobb hatással játszottak a női szerepekben *Angyal* *Ika*, *Bácsné*, *Tolnayné*, *Kalocsá* *Róza*, *Turchányi* *Olga*, *Menszáros* *Margit*, *Garai* *Ilonka* és *Érczköviné*.

Ugy hírlett az előadás alatt, hogy a színházba rendelt rendőrség száma erősen megszaporttatott, hogy esetleges rendezésnek gyorsan elejét lehessen venni. Ez a hír nem felelt meg a valóságnak; erre a tulzott óvatosságra különben sem lett volna szükség, mert a mi munkásaink józansága sokkal nagyobb, mintsem hogy egy ily, a hazai viszonyokra ugy sem alkalmazható, azoknak meg nem felelő színmű tárgya vagy tartalma, őket bármínő rendellenességre vagy tüntetésekre tudná ragadtatni.

* **Burmester hangversenye.** A hirre, hogy *Burmester* *Villy*, a hegedűnek e nagy mertere *Aradon* is koncertezik, a vidék nagy metropolisai vetélkednek, hogy a művészt egy-egy hangversenyre megnyerjék. A vidéki magyar városok közt *Arad* lesz a második, hol elhangzanak a csodás melódiák *Burmester* hegedűjén. A február hó 3-ikán rendezendő hangverseny iránt szokatlanul nagy az érdeklődés a közönség minden rétegében, elannyira, hogy a *Fehér Kereszt* nagyterme nem lesz képes befogadni a publikumot. A 6 és 4 koronás jegyek nagyrészt már elkelték. A hangverseny rendezője

ezuton közli, hogy az előjegyzett jegyek már kiválthatók. Jegyek 6, 4, 3 és 2 korona. Kaputók Révész Nándor könyvkereskedésében.

* **Vendég-fellépés az aradi színpadon.** A kolozsvári színháznak kedvelt tagja volt *Solti Paula*, ki időközben férjhez menvén, a színi pályát ott hagyta. A színésznő azonban visszavágyik a kulisszák fojtós, izzó levegőjébe. Első fellépése nálunk lesz *Bokor Télen* című népszínművében, mely e hét szombatjára lett kitzve.

* **Coralie és Társa** szerdán már ötödször kerül színre. A kaczagató bohózat legközelebbi előadására, mely páros bérletre esik, a jegyek már ma megválthatók.

Nemzetiségi vita a megyegyűlésen

(Háromszék megye és az oláhok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

A megye törvényhatósága ma délelőtti gyűlésének legnagyobb részét betöltötte az a vitakozás, melyet az oláhok rögtönöztek a gyűlés tárgysorozatának egyik pontjánál.

A törvényhatóságok átiratai között szerepelt *Háromszék*-megyének átirata a nemzetiségi egyenjogúságról alkotott: 1868. évi XLIV. t.-cz. módosítása iránt az országgyűléshez intézendő felirat tárgyában.

Az állandó választmány jelentését *Schill József* főjegyző terjesztette elő. A választmány azt javasolta, hogy tekintettel arra, miszerint az 1868-ban hozott nemzetiségi törvény már elavult, amennyiben a mai viszonyoknak már meg nem felel, azokat ki nem elégíti, irjon fel a megye törvényhatósága az országgyűléshez, olyan nemzetiségi törvény létesítése iránt, mely alkalmas a nemzetiségek és a magyar állameszme között az ellentéteket elsimitani s amely emellett egyaránt védje a magyar államiság és a nemzetiségek érdekeit.

A javaslat különben szövege szerint így hangzik: „Miután az 1868. XLIV. t.-cz., mint 33 év előtti alkotás, sok tekintetben módosítást igényel, törvényhatóságunk ennek olyan módosítása iránt tesz felterjesztést, hogy általa az államérdekei és a nemzetiségek jogos kívánalmi kielégítést nyerjenek.”

Háromszék megye átirata azt tartalmazza, hogy hivatkozással a most érvényben lévő nemzetiségi törvény harmincz éves voltára, kéressék fel a magyar országgyűlés, egy — a mai kor viszonyainak megfelelő — törvényjavaslat elkészítésére. A törvényben kifejezést kellene nyerni a *magyar nemzeti eszme és államiságnak* olyképen, hogy első sorban is a *magyar nyelvet általános hivatalos nyelvé emeljék*. A városok, respektive a rendezett *tanácsok*, valamint a községek tanácskozási és ügykezelési nyelve kizárólag a magyar legyen, ezen a nyelven vezetessenek a jegyzőkönyvek is, nehogy alkalom legyen a magyar nyelv fennhatóságának olyan kissebbítésére, amilyen érte Szebenben, Pozsonyban. A mai nemzetiségi törvény mellett történhetik meg csak az, hogy a nemzetiségek az állam-nyelv tagadásba vételével, a saját nyelvüket oktroálják rá pl. a közigazgatásra. Nincs meg a veszélye annak, hogy ilyen módon veszteség érne az államot olyan tekintetben, hogy egyes — különben használható tagjait — a magyar nyelv nem tudása következtében elvesztené, hiszen a magyar nyelv tanulása immár 32 év óta kötelező. Aki pedig ennyi idő alatt a magyar nyelvet meg nem tanulta, arra nézve állásának esetleges elvesztése úgy sem képez jogfosztást.

Körülbelül ezeket tartalmazza *Háromszék*-megye átirata, melyet felirat alakjában az országgyűléshez intézett.

Alig fogtak hozzá e pont tárgyalásához, a jobb szélső asztal, ahol az oláhok ültek, mozgolódni kezdett. Mikor a főjegyző befejezte

előterjesztését, szólásra állott fel *Velics Mihály* kisjenői ügyvéd. Oláhul beszélt és kérte *Háromszék* megye átiratának felolvasását.

Vásárhelyi László ellenzi az átirat felolvasását. Az a kérdés, hogy szükségesnek tartja-e a megye törvényhatósága egy új nemzetiségi törvény meghozatalát, vagy sem. Ha igen, még akkor is felesleges a felolvasás, mert *Arad* megyét ilyen határozat kimondásában más indokok is vezethetik, nem csupán és nem épen azok, amelyek *Háromszék* megyét.

Egyszerre ketten is felálltak *Vásárhelyi* indítványa ellen felszólalni: *Velics* és *Pop C. István* dr. aradi ügyvéd. Mielőtt *Velics* elkezdett volna beszélni, a főispán nyugodt, higgadt tárgyalásra hívta fel a közgyűlés tagjait a tárgy fontosságánál fogva.

Ezután elkezdett beszélni *Velics*, természetesen oláhul. *Velics* azért *immoralisnak, skandallózusnak* mondta a javaslatot és *szégyennek* tartaná, ha az átiratot csak tudomásul is vennék. Az 1868-ki törvényt okos emberek hozták, azok ellenben, akik ilyen módosításokat ajánlanak, legalább is „más gondolkozásuak.” Félóránál tovább beszélt *Velics*, alig hallgatott azonban valaki is rá. Közben, valahányszor „domnu *Vásárhelyit*” emlegetett, éljenzés szakította meg beszédét. *Szucsú* János ekkor közbeszólt:

— Csak éljenezzenek, nem kóstál pénzükből!

Ahogy a magyaroknak joguk van — folytatja *Velics* — úgy az oláhoknak is joguk van a maguk nyelvéhez ragaszkodni. Javasolom, hogy az átiratot a közgyűlés *utasítsa vissza*.

Pop C. István dr. szólt ezután. Nagy páthosszal kezdi beszédét:

— Inkább a vérünket, mint a nyelvünket! Ha az oláhtól az ő anyanyelvét elveszik, a püspöktől a bocsoros oláhhig mind koldussá lesz.

Közben, a sűrű „eláll” kiáltásokra magyarul is beszél, de csakhamar oláhul folytatja. A király is elismeri az oláhok és a többi idegen nemzetiségek jogait, mikor ilyen megszólítást használ: „Kedves Népeim!” a király sem szól igit a nemzethez:

— Kedves Egységes Magyar Állameszme! Ebből tehát szinte világosan következik, hogy az oláhok nyelvét tántani nem szabad. *Eötvös József* báróra hivatkozik, aki magyar ember volt s azt hangoztatta, hogy nem szabad erőszakkal magyarosítani. A magyarok nem követik a saját politikai nagyságukat, ez pedig onnan ered, hogy *Eötvös* nem ismerik, vagy ha olvasták is, nem tudják megérteni. Az igazságszolgáltatásból kizárták az oláhokat, aki magyarul nem tud, az nem lehet esküdt. Ez nem egyenlőség, és ha olyan törvény hozatnék, a mely a nemzetiségek létjogosultságát megtámadná, az oláhokat mindig harcra készen, tömött sorokban fogják találni. Csatlakozik *Velics* indítványához.

A zaj és „szavazzunk” kiáltások, melyek *Pop* egész beszéde alatt tartottak, folytatódott akkor is, mikor *Szucsú* János dr. szólásra felállott.

Pop C. István ekkor közbekiáltott.

— Beszélj csak, had kiabáljanak. Kicsiny emberek ezek!

Szucsú János dr. ugyancsak oláhul így kezdte beszédét:

— Ha törvényt akarnak hozni az oláhok elnyomatására, akkor nem találkoznak velünk többé mint *testvérekkel*, hanem *ellenségek* leszünk, kik utolsó csepp vérükig fognak harcolni. (Felkiáltások: Eddig is azok voltak! Eláll!)

Vannak önök között is, akik, vagy akiknek elődje ez előtt 40—50 évvel más nyelven beszélt, sőt az is lehet, hogy unokájuk sem fogja már

azt a nyelvet beszélni és anyanyelvének vallani, amit önök, de az oláh mindig ezt a nyelvet beszélt, s ezt is fogja beszélni. Ő is *Eötvösre* hivatkozik s az állandó választmány javaslatának elvetésével, *Velics* javaslatát fogadja el.

Féltizenkettő volt már, mikor *Dálnoki Nagy Lajos* dr. alispán kezdett beszélni.

— Közös cél — ugymond — hogy úgy a magyar állameszme, mint a nemzetiségek érdekei egy törvényben összeegyeztethetők legyenek. A régi törvény erre nem alkalmas, s hogy a bajok eddig nem orvosolhattak, annak — mint az átirat mondja — épen a törvény az oka. Az állandó választmány egyszerűen azt javasolja, hogy új törvény hozásuk. Hogy ebben mi az *immoralis* — amit *Velics* említett — azt nem tudja. Hogy pedig — amit *Pop* kétségbe vont — ne lenne a közgyűlésnek joga javaslatot hozni, abban senki sem kételkedhetik. Különösen mikor olyan a javaslat, mint épen a szönyegen levő, mely mind a két fél érdekeinek kielégítését célozza. A törvény megvédi a nemzetiségeknek úgy a nyelvét . . .

Szucsú János dr.: A személyét igen, de a nyelvét nem.

Dálnoki-Nagy Lajos: Ha azt hiszi *Szucsú* ur, hogy közbeszólásaival akár gondolkodásmódomban, akár nyugalmamban zavar — akkor téved. (Eljenzés.) Ajánlom az állandó választmány javaslatát elfogadásra. (Felkiáltások: Eljen! Szavazzunk!)

Szucsú János szavainak megmagyarázására kért szót.

— Ha egy közbeszólást az alispán olyanak tekint, amilyen tendenciát nekem imputált, akkor saját szónoki tehetségét kibébiti, amit pedig én elismerem és nagyrabecsülök.

Szucsú szavai után óriási láрма keletkezett. Szólásra álltak fel *Russu Sírían* János és egy oláh pap, szóhoz azonban nem tudnak jutni. A főispán bezárja a vitát és elrendeli a szavazást. A leirhatatlan zajban *Pop István* hangja hallatszik ki, amint oláhul kiabálja:

— Ez jogtiprás! (Síríanu felé!) Beszélj csak!

Az óriási lármában alig hallatszanak a főispán szavai, melylyel a törvény ide vonatkozó paragrafusa alapján *Velics* nek a zárszó jogát megadja.

A nagy lármában *Velics* szavai elvesznek; az oláhok erre körülállják *Velics* et s úgy biztatják, hogy hangosan beszéljen.

Végre a főispán elrendelte a szavazást. Óriási többség állott fel az állandó választmány javaslat mellett, *Pop István* dr. azonban ellenpróbát kért. Eközben a főispánnak *Velics Mihály* egy ívet nyújtott át, melyben névszerinti szavazást kértek.

A névszerinti szavazás elrendeltetvén az állandó választmány javaslatát *százhusz szótöbbséggel* elfogadták.

Igennel, vagyis a javaslat mellett szavaztak:

Bánhid Antal báró, *Bolyos Mátyás*, *Biró Kálmán*, *Bartók András*, *Csiky János*, *Detári István*, *Fehér József*, *Friebeisz Miklós*, *Pidy Lajos*, *Fritz János*, *Gavrilo* *István*, *Gantner Károly*, ifj. *Gantner János*, *Hámory László* dr., *Heiszler József*, *Haberéger György*, *Hendrey Pál*, *Hajas Mátyás*, *Hammer Miksa*, *Harsányi István*, *Hay András*, *Haasz Márkus*, *Hammer Boldizsár*, *Issekutz Károly* dr., ifj. *Istvánffy Béla*, *Kintzig János*, *Kabdebó István*, *Kabdebó Sándor*, *Kohn Farkas*, *Kelemen András*, *Kelemen György*, *Kelemen István*, *Katona Mihály*, *Löwy Márk*, *Löwinger Ignác*, *Löwinger Ferencz*, *Mester József*, *Mester Imre*, *Mezey Béla*, *Purgly János*, *Senk Ferencz*, *Szevér Ferencz* dr., *Szigmeth János*, *Tagányi István*, *Török Géza*, *Török Gábor*, *Ursz Miklós*, *Vásárhelyi László*, *Verzár Márton*, *Vásárhelyi Béla*, *Wittmann György*, *Wittman János*, *Bedrich Lajos*, *Bildhauer Albin*, *Bolyos József*, *Borsos Béla* dr., *Borsos Lajos*, *Boros Iván*, *Bárdy Kálmán*, *Baross László*, *Borsos Géza*, *Bohus Lajos* br., *Cselkó Arpad*, *Csillag Ignác* dr., *Csernovits Diódor*, *Csakay Sándor*, *Dánn György*, *Dálnoki Nagy Lajos*, *Darányi János*, *Eliás Simon*, *Edes Elemér*, *Faragó Mi-*

hály, Fóthy Nándor, Gherba György, Gulyás Tódor, Harsányi István, Hatzelhoff József, Horváth Géza, Hanthó Jenő, Kovács János Gy., Katona Antal, Kovacsovicz György, Knauer József, Králitz Gyula, Kirilovits István, Keller Izsó, Kézsmárky István, Kókas József, Keresztes Lajos, Löw Mihály dr., Lázár Zoárd dr., Lengyel Sándor dr., Lovich Gyula, Marek Béla, Méhes Gáspár, Novák Kornél, Nachtnebel Gyula, Faragó István, Heppes Aladár, Keresztes Gyula dr., Kiss Lajos, Verzar István, Leviczky Tibor, Issekutz Károly dr., Hofbauer Lajos, Szánthó Gyula, Balázs István, Palágyi Károly, Szatmáry Géza, Kovács Miklós, M. Wittich Lajos, Kultsár István, Nagy József, Nachtnebel Ödön, Oszter János, Oláh Árpád, Possevits Gusztáv, Povázsay Soma, Páris Gábor, Péczely Elek, Parecz György, Rétesy Miklós, Reisz Péter, Sorbán János dr., Salacz Gyula, Stéger Vendel, Schauer Adám, Suhajda Béla, Soly mossy Lajos br., Skonda László, Szerény Sándor, Szathmáry Gyula, Szomoru István, Szikszay Lajos, Szabó Lajos, Török János, Vajda Antal, Valerian József, Walthier Adám, Zubor Gyula és Zorád Ferencz.

Nem-mel, vagyis az állandó választmány javaslata ellen és Velics indítványa mellett szavaztak:

Dán Jozsif, Gurbán Konstantin, Givuleszku Protás, Iszpravnik Széver dr., Katsinka Árpád, Leuka Fülöp, Lazareszk Miklós, Milován Pál, Muntyeán Péter, Morár János, Motorka Romulusz, Ogneán József, Onku Miklós dr., Burdán János, Bulboka Jakab, Bolkán György, Don Illés, Fejér György, Novák István, Rosu János, Tripon János, Tamasdán Liviusz dr., Ursz David, Ursz Illés, Ardelean Kornél dr., Bonta Stefan, Beles Vazul, Bocok Agoston, Bisztrán Vazul, Bodea Oynla, Csorogár Romulusz, Gánya János, Bulboka Togyer, Pop C István, Popovits János, Petrán János, Rajku Sebók, Russu Sirian János, Schauer Miklós, Szucsú János dr., Turik György, Teleszku György, Trailleszku János, Terebenti Traján, Ungureán Amirus, Velics Mihály, Vank Péter, Varga Aurél, Vácán Traján és Vesze Péter.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Február 1. Az aradi waggonyári önkéntes tüzoltókar táncestélye (Városliget.)

Február 2. Tanítók bálja (Polgári iskola.) — Az aradi hivatalos bálja (Színházi sörcsarnok.) — A Máv. altisztek táncestélye (Központi szálló.) — A radnai önkéntes tüzoltó-egylet táncestélye (Fekete sas.) — A pankoti önkéntes tüzoltókar hangversenyyel egybekötött táncestélye (Fehér kereszt.) — A maros-illyei kaszinó-egylet táncestélye (Vadász-vendéglő.) — A brádi olvasó egyesület táncestélye (Hungária-szálló.)

Február 3. Az aradi szabómunkások szakegyletének táncestélye (Kass-vendéglő.)

Február 4. A cigányzenészek piknikje (Knapp-vendéglő.)

Február 9. Az aradi iparosok táncestélye (Fehér Kereszt.) — Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — A gyoroki olvasó-egylet táncestélye. — Az egyesült új-arad-zsigmondházi önkéntes tüzoltó-egyesület álarcsobálja (Martini-vendéglő.)

Február 16. A waggonyári magyar dalkör hangversenyyel egybekötött táncestélye (Központi szálló.) — A Máv. aradi fiókműhely munkásainak táncestélye (Városliget.) — A lutheránusok táncestélye (Fehér Kereszt.)

(=) **Álarcsobál Ujaradon** Az egyesült új-arad-zsigmondházi önkéntes tüzoltó-egylet február hó-9 én, a Martini-féle sörcsarnok helyiségében saját pénztára javára álarcsobállyal egybekötött zártk. táncvigalmat rendez. Személy-jegy 1 kor. 60 fill., család-jegy 4 kor. Kezdeté este 8 órakor.

(=) **Az új-szentannai társas kör** e hó 26-án zártkörű táncmulatságot rendezett, a mely igen fényesen sikerült. A jelevolt hölgyek a következők.

Asszonyok: Böhm Mórné, özv. Bittinger Ferenczné, Eberlein Józsefné, Gesztesi Péterné, Ifj. Gantner Károlyné, German Károlyné, Gyurkovits Ferenczné, Henny Sándorné, Hönigesz Laura, Hübner Györgyné, Hübner Ferenczné, Horn Rudolfné, özv. Jakosowszky N. né, (Pankota), Kreitler Józsefné, Kramer Istvánné, Menczer Ferenczné, Martics Antalné, Martics Rudolfné, Martics Gyuláné, Mészár Jánosné, Mészár Istvánné, Mandl Antalné, Millig Andrásné, özv. Neubauer Ödönné, Pasztercsák Antalné, Rauchbauer Nándorné, Schwarcz Márkuszné, Scheer Károlyné, Steiger Ferenczné, Steiner Györgyné, idb. Szilbereisz Simonné, Szeifer Józsefné, Zimmermann Károlyné, stb.

Leányok: Böhm Rezsín, Gyurkovits Vilma, Hirsch Mariska, Hönigesz Valeria, Jakosowszky Ilona,

Pankota) Kohn nív., Martics nív., Martics Vilma, Millig Fáni, Merkl Anna, Moszárík Juliska, Pasztercsák Ilonka, Pasztercsák Mariska, Revilák Réza, Sandner nív., Schwarcz Réza és Malvin, Stieger Mariska, Szilbereisz Józsa, Szeifer Teréz, Zimmermann Lencsi.

Ingyen kenyér!

— Mozgalmas napok. —

Arad, január 28.

Az ingyen kenyeret osztó bolt ma és vasárnap is folytatta áldásos munkáját. Közönségünk páratlanul álló humanizmusa lehetővé tette, hogy ne csak a helyiségben jelentkező szegény embereknek juttassanak a kiosztásban segédkező hölgyek jó puha kenyeret és friss, forralt tejet, hanem a magánosok, főleg az orvosok által ajánlt betegekhez és szemérmes éhezőkhoz is küldjünk élelmiszert. Ma és tegnap már több családhoz küldöttünk a kiosztó helyiségből kenyeret.

Az ingyen kenyérré szorulóak száma még egyre növekedik. Kora reggel való ságos tolongás van a bolt környékén. Reszkető kezű öreg emberek, munkaképtelen anyókák, didergő apró fiúk és leányok várakoznak ott, míg az áldást osztó helyiség ajtóit megnyitják s az éhezők kapnak egy-egy darab kenyeret. Annyi ott a szegény ember, hogy a nemes szivű hölgyek, kik a kiosztásban a legnagyobb buzgalommal segédkeznek, alig győzik a munkát.

Igy megy ez a nap egész folyamán, késő délutánig. Boldog meglepéssel távoznak, a kik megkapták a maguk napi porcióját s a jószívű adakozók fejére áldást rebegve nyitnak utat új és új csapatnak. Szinte kifogyhatatlannak látszik az éhezők, munkanélkül való emberek légiója.

Vasárnap 379 egész kenyeret szedelték fel a boltban, ma 359-et, 1601, illetve 1369 kilogramm sulyban. Az utolsó karajig elfogyott ez a tömértelen mennyiség.

A közönség is folyton érdeklődik a kenyérosztó bolt iránt. Állandóan jönnek látogatók, kiknek szemébe nem egyszer csálnak könyvet az ott lefolyó megindító jelenetek, főleg az a boldog öröm, melylyel a szegény éhezők a puha friss kenyeret s a meleg tejet fogadják.

Daczára, hogy már rég befejeztük a gyűjtést, még egyre érkeznek hozzánk adományok az ingyen kenyér költségeire. A mai nap folyamán a következő adományokat vettük:

	Korona
Vertán Oszkár dr.	4.—
Grünwald Simon kávé neje... ..	4.—
Filléres adományok	—06
Mai gyűjtésünk összege	8.06
Hozzáadva az eddigi gyűjtés eredményét 4973.99	
Eddigi gyűjtésünk	4982.05

TANÜGY.

(—) **Iskolaszéki ülés.** Arad sz. kir. város községi iskolaszéke f. év január hó 31-én, azaz *csütörtökön* délután 4 órakor a városház emeleti kistermében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak, valamint a községi iskolai igazgató urak és urhölgyek ez uton is meghívattak.

A tanácskozás tárgyai: 1. A városi adóügyi osztálynak átirata, a mult iskolai évről 101 tanuló után előirt 197 korona 70 fillér tandíjhatárléknak beiratása iránt. 2. Arad szab. kir. város közigazgatási bizottságának átirata, a város területéhez tartozó tanyákon levő tankötelesek iskoláztatása ügyében, 3. Varga Ilona magán gyermekmenedékház

tulajdonos jelentése, hogy a Kossuth-utcában fentartott intézetét f. évi január hó 1-től beszüntette.

4. Özv. *Bajáky* Elekné aradi lakos kérelme, melyben általa átvenni szándékolt Kossuth-utcai magán gyermekmenedékház fentartatása szempontjából az évi 400 korona városi segélyt részére is megadatni kéri. 5. Előterjesztés *Sófalvi* György utcai elemi fiúiskolai igazgatói állásán való véglegesítése és igazgatói átalányából 200 koronának a törzsfizetéséhez csatolása tárgyában. 6. Az iskola-felügyelő jelentése az 1900—1901-ik iskolai év I-ső felére előirt és befolyt tandíjösszegeiről. 7. Az iskola-felügyelő jelentése az iskolamulasztásokról. Aradon, 1901. évi január 28-án. *Salacz* Gyula, kir. tan. iskolaszéki elnök.

A vidéki színészet rendezése.

(Az ankét bizottságának ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 28.

A mult héten ült össze a fővárosban a vidéki színészet rendezése céljából összehívott ankét, mely a tervezet előkészítésére saját kezéből egy bizottságot küldött ki.

Ez a bizottság — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — a mai napon *Rónay* főispán előnklete alatt ülést tartott, melynek határozatai a kérdés helyes megoldására fognak vezetni.

A bizottság egyhangulag kimondotta, hogy *Arad*, *Kolozsvár*, *Pozsony* és *Kassa* színészei már most feltétlenül állandósítandó. (A mi színészetünk állandósítása ugyan már megtörtént az ankét nélkül is.) Elfogadták továbbá csekély módosításokkal a *Festetich* gróf-féle kerületi beosztást is, mely ugy látszik az egyes érdekelt városok hozzájárulását alig fogja kinyerni.

Hazafias szellemű az a határozat, mely szerint a bizottság a *pozsonyi* kétnyelvű rendszer ellen határozottan állást foglal.

A bizottság legfontosabb határozata azonban az, hogy egyhangulag kimondta, miszerint a vidéki színészet rendezésére 200 ezer korona szubvenczió volna a minimum, a mi a költségbe felveendő.

A szubvenczió hováfordítására nézve abban állapodott meg a bizottság, hogy 20—20 ezer korona jusson a pozsonyi színházra, a délmagyarországi és az erdélyi színi kerületnek. *Arad*, *Kolozsvár*, *Kassa* és *Nagyváradnak* pedig évenként 10—10 ezer korona jusson. Az országos nyugdíjalapra fordítandó 20 ezer korona. A fennmaradó 60 ezer koronát pedig a kormány saját belátása szerint ossza föl a színi kerületek között.

A bizottság ezen határozatairól *Rónay* főispán holnap személyesen fog jelentést tenni a belügyminiszternek.

Öngyilkos

hadapródiskolai növendék.

(„Ábrándozás az élet megrontója.”)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28

Rövid idő alatt már a harmadik kadét dobja el magát az életet — semmiért. Az első *Budapest*en történt. *Perczel* Dezsőnek, a képviselőház elnökének unokaöccse lett öngyilkos. Pár napra rá a pécsi hadapródiskola egyik növendéke irányozta szívének a fegyvert, most pedig *Nagyváradon* fordult elő hasonló eset, melyről a következő tudósítást kaptuk:

Vasárnap délután 2 órakor hatalmas lövés zaja riasztotta meg a nagyváradai hadapródiskola növendékeit. A lövés az egyik hálóteremből hallatszott s mikor a növendékek oda befutottak, rémületes látvány tárult eléjük. Egy bajtársuk hevert az ágyon vérében. A homlo-

kán hatalmas seb tátongett s a vér pataként ömlött belőle.

Az öngyilkos ifju *Fritsch* Vilmos a hadapródiskola harmad éves növendéke. Pár pillanattal az eset után a hadapródiskola egyik orrosa jelent meg az ifju mellett, de már csak a halált konstatálhatta. Az ifju a szájába lőtt s a golyó a koponya hátsó részén oly erővel jött ki, hogy még a falba mintegy 15 centiméternyire befuródott.

Az esetről nyomban jelentést tettek a hadapródiskola parancsnokának: *Major* Miklós őrnagynak, ki az ifju holttestét beszállította a katonai kórházba.

A megboldogult ifju budapesti születésű és egyik legszorgalmasabb növendéke volt a harmadik évfolyamnak és azért szombat este megjelenhetett a tiszti estélyen, hol egész jókedvvel tánczolt hajnali 3 óráig.

A mulatságról hazamenet nyugodtan töltötte az éjt és reggel írta meg bucsu-leveleit. Nyolcz darabot. Egyet a szüleinek, egyet a testvérének és egyet *Hauser* századparancsnokának. E levelekben bocsánatot kér szüleitől azon kellemetlenségért, a melyet nekik öngyilkossággal okoz. Tettének oka *szerelmi csalódás*. Szerelmes volt egy unokatestvérebe, a kinek most volt meg az eljegyzése.

Az öngyilkosságról az ifju már beszélgetett bajtársai előtt. Még karácsonykor említette többeknek, hogy szerelmes egy leányba s ha az nem lesz az övé, akkor január 29-ikén agyonlövi magát. Természetesen senki sem vette komolyan a növendékek közül eme kijelentését s nem is tartottak szükségesnek azt a tanári karnak bejelenteni. Az ifju levelei itt-ott zavarosak, ami arra vall, hogy *Fritsch* nem volt egészen beszámítható állapotban, mikor fegyvert emelt önmaga ellen. Erre vali az is, hogy a hátrahagyott levelek egyik-másikára azt írta mottóul: „*Abrándozás az élet megrontója!*” *Major* Miklós a szomorú esetről táviratilag értesítette az elhunyt ifju Budapesten lakó szüleit.

HIREK.

— **Ebéd a főispánnál.** A mai megyegyűlés alkalmából *Urbán* Iván főispán ebédet adott, melyre a következő megyei törvényhatósági bizottsági tagok és tisztviselők voltak hivatalosak: *Dálnoki Nagy Lajos dr.*, *Boros Iván*, *Mladin Miklós*, *Balázs István*, *Hofbauer Lajos*, *Isekutz Károly dr.*, *Nachtnébel Ödön*, *Beles János*, *Bánhidny Antal br.*, *Purgly János*, *Vásárhelyi László*, *Bedrich Lajos*, *Borsos Lajos*, *Biró Kálmán*, *Haberögar György*, *Králtiz Gyula*, *Kokas József*, *Récey Miklós*, *Solyossy Lajos br.*, *Wittmann János*, *Cselkó Árpád*, *Kinczig János*, *Friebeisz Miklós*, *Péczely Elek*, *Schill József*, *Nachtnébel Gyula*, *Fejér József*, *Kabdebó István* és *Borsos Géza*.

— **Fejérváry Géza báró betegsége.** A beteg honvédelmi miniszter az éjszakát jól töltötte. Egészségi állapota immár annyira javult, hogy az orvosi jelentéseket a mai naptól fogva megszüntették.

— **A szélvész.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt hatalmas szélvihar vonult el a főváros fölött. Tíz óra előtt kezdődött a fürgeteg s eltartott délutánig. Tömerdek ablakot, gázlámpát tett tönkre a szélvész, de igen sok a száma a cégéztábláknak is, a melyeket lesodort. A korszón a Hungária-szálló előtt haladt délelőtt özvegy *Hauner* Henrikné 76 éves magánzónő, s az öreg asszonyt elkapva a vihar úgy az amugy is csufos gyalogjáróhoz csapta, hogy betörött a feje, kificzamodott a karja s kocsin kellett Prater-utczai lakására vinni. *Karlsbadból* jelentik, hogy ott ma óriási zivatar dühöngött. A

villám több helyen becsapott. *Leobenben* szintén rettenetes vihar volt, mely sok kárt okozott a közlekedés valóságga életveszélyielyel járt.

— **Az eltűnt 10.000 koronás levél.** A Csaba—Arad között történt postalopás ügyében a megejtett vizsgálat nem derített ki eddig semmit. A pénznek, vagy a tettesnek nyoma sincs. A Nagyváradról kiküldött vizsgálóbiztos Aradon már befejezte működését, megállapítván, hogy a levél *Aradra nem érkezett meg*. A Csabán folytatott vizsgálatnak az az eredménye, hogy a levél ott feladatott és továbbitva lett az 5. sz. mozgópostához. A levél tehát csak a mozgópostán tűnhetett el. A rejtélyes ügyben a vizsgálatot folytatják.

— **A megyes-egyházai jegyzőválasztás.** *Zsilinszki* Endre és társai megyes-egyházi lakosok felebbezést adtak be a Megyes-Egyháznak tartott jegyzőválasztás ellen. A megye közgyűlése a felebbezőket elutasította s a választást megerősítette.

— **A Dunáról.** A földmívelésügyi miniszterium jelentései szerint az enyhe és csapadékos időjárás következtében a Duna lassan emelkedik, a mely emelkedés azonban jelentéktelen. *Budapestnél* ma a víz 13 centiméternyi emelkedés mellett 151 centiméteren áll s ez az emelkedés az egész Dunára kiterjed. A jégviszonyok változatlanok s az álló jég vastagsága 15—35 centiméter között változik. A Tiszán az olvadás kisebb mértékben észlelhető, s így a jégviszonyok változatlanok itt ép úgy, mint a Duna egyéb mellékfolyóin. Veszedelemtől sehol nem kell tartani, a lassu olvadást és alacsony vizállásokat tekintve, mindazonáltal a miniszterium vizrajzi osztályában állandó inspekciót tartanak.

— **Házasság.** *Rozvány* István dr. ügyvéd február 16-án délelőtt köt házasságot Aradon *Beles* Felicia urhölgygyel, *Beles* János kir. közjegyző volt országgyűlési képviselő bájos leányával.

— **Szabad Lyceum.** *Szardán*, január 30-án, délután 5 órakor *Kara* Győző tanár tart előadást a *nemzeti szellem fejlődéséről az Anjouk korában* a felső kereskedelmi iskola dísztermében.

— **Bogisich püspök balesete.** *Bogisich* püspököt — esztergomi tudósionk távirati jelentése szerint — sajnálatos baleset érte. Amint a primási palotából a székesegyház felé indult, a fagyos uton megcsuszott és oly szerencsétlenül esett, hogy *agyrázkódást* szenvedett.

— **Egy orvos hirtelen halála.** A budapesti hetedik kerületi kapitányság hivatalos helyiségébe egy cselédügyben idézték be a mai napra *Sarne* Jakab népszerű fővárosi gyermekorvos. Tárgyalás közben az orvos hirtelen rosszul lett, leesett a székről és nyomban meghalt. A rögtön előhívott rendőr-orvos szívszélhűdést állapított meg.

— **Közgyűlési vonat.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága a következő értesítést teszi közzé: F. évi február hó 4-én Csanádmegye évnegyedes közgyűlést tart s erre való tekintetből 1. sz. személyvonatunk kivételesen Aradról fog indíttatni. Indul reggel pontban 5 órakor.

— **A munkások délutánja.** Az aradi nemzeti szövetség munkásképző osztálya tegnap délután tartotta tízedik szak- és szórakoztató előadását a polgári fiúiskola dísztermében. Az előadás fénypontját *Lejtényi* Sándor főgym. tanár előadása képezte ismételve a csillagászati földrajzból. *Matusik* Márton polgári fiúiskolai tanár az előadást vetített képekkel illusztrálta. Az előadót zajosan megtapsolták. Megelőzőleg két szavalat is volt. *Ungar* Miksa vig monologot adott elő zajos tetszés mellett. *Leitersdorfer* Soma *Arany* János „Koldusének“ cz. költeményét szavaltta el nagy hatással.

— **Garai János nővére meghalt.** A Hány János nagy költőjének, kinek emléksobrot emelt Szegzárd lelkes közönsége, *Garai* Jánosnak nővére, Teréz hunyt el a napokban Tolnán, 90-ik életévében. Nagy részvét mellett helyezték nyugalomra.

— **Sikkasztó körjegyző.** *Jellinek* László felső-mihályi zalamegyei körjegyző a mult héten 5000 korona adópénz elsikkasztása után megszökött falujából és azóta hiába keresték, nem akadtak nyomára. A sikkasztó körjegyző tegnap Nagy-Kanizsán önként jelentkezett a kir. ügyészségnél. Azonnál letartóztatták. Bűnét részletesen bevallotta. *Jellinek*nél pénzt már nem ráláltak és csak ezért nem birt elszökni. Egyik öreg rokonánál tartózkodott Zalában. Csak mikor már értesítették, hogy hollétét felfedezte a csendőrség, jelentkezett önként.

— **Az államfogházból.** A szegedi államfogházba ma vonult be *Spitz* Adolf földbirtokos. Február havában bevonulnak pár napra *Földes* Miksa aljegyző Fehérgyarmatról, *Blau* Lajos dr. és *Balogh* Lajos dr. szabadkai ügyvédek, *Kövári* Miklós nagyváradi joghallgató. Márcziusban bevonulnak *Sima* Ferencz és *Urai* Árpád, májusban bevonul *Imre* Jenő pécsi jogász három hónapra.

— **A városi tanítók a büntető-bírószág előtt.** Az aradi városi iskolákban a jövő hó valamelyik napján nagy vakáció lesz. A városi iskolák összes tanítói be lesznek idézve a büntető járásbírószág elé. A büntető járásbírószágnál ugyanis bűnvádi feljelentéssel élt *Szilágyi* György községi tanító, *Kovács* Vincze polgári iskolai tanító ellen, kit avval vádol, hogy róla többek jelenlétében „*megrögzött, megátalkodott, gonosz alávaló ember*“ nem épen hízeltő szavakkal emlékezett meg. Miután a vádat igazolni is kell, *Szilágyi* György tanukra hivatkozott, még pedig számszerint *huszonhét* tanura, kik mind tanítók a polgári, a templomutczai, az ujtelepi, a szt.-pétertéri, a kapa-utczai, a Kossuth-utczai és az ágostai iskolákban.

— **A soborsini takarékpénztár közgyűlése.** Vasárnap, f. hó 27-én tartotta a Soborsini takarékpénztár III. évi rendes közgyűlését a nagy számban megjelent részvényesek élénk érdeklődése mellett. A betérjesztett mérleg, mely igen szép eredménnyel zárult, fényes bizonyítéka az intézet fokozatos fejlődésnek. Valamint annak is, hogy a takarékpénztár feladata magaslatán állva, eredményesen teljesíti azt a missiot, a mely létalapjául szolgál, a marosmenti nép anyagi érdekeinek. E közgyűlés lefolyásáról a következőkben adunk számot: Gróf *Hunyady* Károly intézeti elnök akadályoztatása következtében a közgyűlést *Böhm* Adolf, az Aradi ipar és népbank vezérigazgatója, az igazgatóság tagja elnökölt. Felhívására *Bárdy* Kálmán vezérigazgató betérjeszti az igazgatóság évi jelentését, a forgalmi kimutatást és a zárszámadásokat. A jelentésből kiemeljük, hogy az igazgatóság számolt a lefolyt év kedvezőtlen pénzügyviszonyaival és működését valamivel szűkebb korlátok közé szorította, a minek üdvös eredménye a rendelkezésre álló visszleszámitolási hitel jelentékenyebben mérsékelt igénybevétele, a mellett, hogy az intézet nem zárkózott el jogosult hitelkérdések méltányos kielégítésétől. Hogy az intézet rövid idő alatt mennyire fejlődött, azt élénken illusztrálja az összeforgalom, amely 4698, 115,95 korona összegben jut kifejezésre. A betérjesztett mérleg 1,6670.62 korona tiszta nyereséggel zárult, a mi a részvénytőke csaknem 12%-os kamatozásának felel meg. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatban kifejezésre jut az igazgatóság azon intentiója, hogy az intézet minél szilárdabb alapokon nyugodjék, mert ezen intentióhoz képest indítványozta csupán 6%-os osztalék kifizetését azon czélből, hogy az intézet tartalékalapját minél tekintélyesebb összeggel dotálhassa. A közgyűlés méltányolta az igazgatóság intentióit, elfogadta a nyereség felosztásra vonatkozó javaslatot. miáltal az intézet tartalékalapja rövid 3 év alatt 18,621 koronára emelkedett. Jótékony adományokra a közgyűlés 100 koronát szavazott meg. Mint-hogy jelen közgyűléssel az igazgatóság, felügyelő bizottság és igazgató választmány mandátuma lejárt, elnök felhívja a közgyűlést a választás megejtésére. *Kneffel* Lajos részvényes kötelességet vélt teljesíteni, midőn az összes részvényesek nevében köszönetet mond az igazgatóságnak czéltudatos, buzgó és eredm-

nyes működéseért. Indítványára a közgyűlés köszönetét az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg fejezi ki. A választás megejtése előtt Páskuj János részvényes szólal fel. Csatlakozik Kneffel Lajos indítványához és miután a jelenlegi vezetésben és vezetőkben garantiáját látja az intézet további fejlődését és virágzását, indítványozza, hogy választás mellőzésével újból az eddigi funkcionáriusok választassanak meg. Indítványa egyhangú helyesléssel elfogadtatott. Ehhez képest elnök lett *Hu. yady* Károly gróf, igazgatók: *Bóhm* Adolf, *Frankó* Andor, dr. *Murády* Árpád, *Langer* Alajos, *Roth* Mór, *Seidner* Miklós, vezérigazgató *Bárdy* Kálmán. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Rona Jakab, *Herschkovitz* Iguác, *Henrik* Gyula, *Seidner* Mór, *Arnold* János, míg az igazgató választmány tagjaivá kevés eltéréssel szintén az eddigiek választottak meg.

— **Esküdtek kisorsolása.** A folyó évi első évnegyedben működő esküdtbíróági tagokat ma sorsolták ki a büntető törvényszéknél. Az első esküdszéki tárgyalás február közepében lesz, a melyen valószínűleg *Borbély* Anna bűnügyében fogják ítélni, a kit *Radó* Károly dr. véd. Az esküdtek közül kisorsoltak 30 rendes és 10 póttapot. *Rendes esküdtek* a következők:

Avarffy Ferencz, Bisztriczky József, Blaskovits Antal, Bokor József, Czeiler István, Czucker Sándor, Daimel Lajos, Dengl Lajos, Edvillés László, Fényes Kálmán, Fromm Frigyes, Halmai Andor, Jakabfy Zoltán, Kohn S. N. Kristyóry János, Dr. Lázár Zoárd, Leopold Zsigmond, Mihályi Agost, Dr. Mittler Izidor, Mittler József, ifj. Neuman Adolf, Sármezey Akos, Simay István, Singer Sándor, Szabó Albert, Szalay Antal, Szende Tivadar, Vass Géza, Wadowski Gusztáv, Weisz Sándor.

Pótesküdték: Feichtinger Miksa, Haász Rezső, Kocsi Ferencz, Lázár Emil, Muskát Miksa, Nagy Lajos, Plesch Hermann, Rubinstein Mór, Szőke Ferencz, Weisz Dávid.

— **Tengerbe dobta a feleségét.** Fiuméből sürgönyzik, egy keresetlenküli szabómester a Mária-Terézia molon feleségét a tengerbe dobta, kit a segítségre siető matrózok már csak holtan húztak ki a partra. A gyilkos szabómestert letartóztatták.

— **Támadás az utcán.** Tegnap este egy fiatal házaspár a Deák Ferencz-utcában, amint hazafelé tartott csunya inzultusnak volt kitéve. *Tatarik* Gyula, *Les* Ernő, *Bolea* Lajos, *Sperl* József és *Hoffmann* Valentin rézműves segédek belekötöttek a fiatal asszonyba. A férjet, ki a támadókat rendre akarta utasítani, a földre teperték. A fiatal asszony rémülve futásnak eredt és rendőrért kiáltott. A rendőr rögtön a helyszínére sietett és az éjjeli támadókat a kapitányság elé állította, ahol méltó büntetésben fogják részesülni.

— **Süket-néma és elmebeteg házassága.** Az aradi anyakönyvi hivatalban érdekes pár jelentkezett házasságra *Szondy* Béla anyakönyvvezető előtt. Egy huszonöt éves, aradi születésű, *süket-néma a vőlegény.* A menyasszony pedig, aki harminczkét éves és gyoroki lakosnő. — hülye. Az anyakönyvvezető nem bírta megérteni, hogy tulajdonképpen mit is akarnak, mert a néma férj nem tud beszélni, a menyasszony pedig annyira hülye, hogy *beszédét nem lehet érteni.* *Éliás* Jakab, az aradi siketnéma iskola igazgatóját hívták el, ő tolmácsolta a jegyes-pár kívánságát. Érdekes, hogy a vőlegény már *nyolcz év óta szerelmes a menyasszonyába.*

— **Sikkasztó vasuti pénztáros.** Szabadkáról sürgönyzik, hogy *Kerzics* István ó-becsei m. v. pénztáros 2000 korona elsikkasztása után megszökött, de a szerb határon sikerült őt elfogni. A sikkasztó pénztárost az újvidéki kir. ügyészségnek adták át.

— **Fej nélküli holttest.** Halálos végű szerencsétlenség történt az éjszaka a rákosi vasútállomáson. *Fuchs* József málházó tolatás közben a mozdony kerekei alá került, a melyek *nyakát a törzséből elmetstették.* A feje eltűnt és így a holttestet fej nélkül szállították be az orvostani intézetbe.

— **Beszakadt tető.** Prágából jelentik: Nusle külvárosban egy major egyik istállójában, a melyben hat ember és 47 darab szarvasmarha volt, beszakadt a boltozat. Egy kocsiának a

felesége életét vesztette, a többi személy többé-kevésbé súlyos sérülést szenvedett. A mentőmunkálatokat 40 utász, tűzoltóság és rendőrség végzi. A beszakadás oka állítólag az volt, hogy az istállók falai nagyon meg voltak rongálva, úgy, hogy nem bírták már el a boltozatot.

— **A livádiai csári kastély.** Egész Európa figyelme odairányul most a livádiai csári kastély felé, ahol Miklós csár betegen fekszik s amely már három generáció óta kedvenc tartózkodó helye az orosz csároknak. 1820-ban vette meg *Potoczki* gróftól *II. Sándor.* A kastélyt mintegy háromszáz hektár területű park övezi, amely telve exotikus növényzettel. Sok benne az olajfa és a platán, fekete cédruossal, ciprussal, fügefával és magnolia-bokrokkal játszik ott a szellő. Hogy az idillikus hangulathoz semmi se hiányozzék, a csendet szökőkutak csobogása zavarja meg. A *Vénuszszökőkút* a szobrászatnak valóságos remeke; a víz urnába folyik, amelyet szarkofágon álló klasszikus márványalak tart a kezében: az alak is, a szarkofág is Pompéjiből származik. A fák között lépten-nyomon egy-egy kis villácska. Egyik sok ornyu palotácska *III. Sándornak* készült, aki még akkor trónörökös volt. A Bakcsi-Seraítárpalota utánzata ez a minden képzeletet felülhaladó pompájú kis oszlopcsarnokos épület, amelynek rózsaszíne bámulatos harmóniában van a park zöldjével. A tulajdonképpeni csári kastély nagyon egyszerű, homlokzata a tengerre néz. Verandája kínai stílusú és bambuszbutorzzal van berendezve.

— **Lövöldöző napszámos.** *Brozán* Demeter 37 éves budapesti napszámos tegnap este mulatozni ment *Kuszajva* András nevű napszámos társával. A külteki korezmák egyikében összeveszték, a minek verekedés lett a vége. Közben *Kuszajva* revolvert vett elő s *Bozsánt* mellé lötte. A szerencsétlen haldokolva került a Rókus-kórházba, ellenfele pedig felhasználva a kavardást elmenekült. A rendőrség most mindenfelé keresi.

— **Milliomos és szolgál.** Révész New-York érdeklődése mellett tárgyalták a napokban a milliomos *Howard Gould*-nak és volt szolgáljának, *Frank Mombray*-nek az ügyét. *Mombray*-nek sebforradás van a mellén, a bal szemére vak és mindezt — a panasz szerint — *Gould* okozta. Ez évi július havában díszes társaságot látott vendégeül pazar berendezésű yaktján a milliomos. Estebéd után szórakoztatni akarva vendégeit, szolgálójának kiadta a parancsot, hogy röppentyűket bocsásson fel a légből. *Mombray* nem akart engedelmessé válni, azt állítva, hogy azok sokáig nedves helyen állottak és így veszélyes dolog velük próbálkozni. *Gould* azonnali elbocsátással fenyegette a szolgát, mire ez meggyújtotta az egyik röppentyűt, amely a következő pillanatban elvesztette egyik szemővilágát és a mellén súlyos égési sebeket szenvedett. *Gould* megijedt, eget-földet ígért a szolgának és alig egy hónappal az eset után minden különösebb ok nélkül elbocsájtott őt. *Mombray* bepörölte huszonötezer dollár kártérítésre a milliomost, aki egyetlen fillér fájdalomdíjat sem akar fizetni s ez a legelőkelőbb körökben is nagyon rossz vért szül. *Mombray* betegsége miatt nem volt jelen a tárgyaláson, ítélethirdetésre nem került a sor, hanem a tárgyalást elnapolták.

— **Harcias molnárlegény** *Marich* Sándor honczisori molnárlegény összeveszett valami fölött *Dripa* Druja zöldesi napszámossal. A vita olv és lett, hogy annak hevében *Marich* beszaladt a malomba, kihozta puskáját és azzal *Dripát* térdén lötte. A sebesülés súlyos, mert a golyó egészen szétzúzta a napszámos térdkalácsát. A vizsgálat folyik.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **X— Van önnek asztmája?** Dr. Schiffmann asztma-pora a legmakacsabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hol már semmi más szer nem segített. Kapható minden gyógyszerertárban, csomagja kr. 3.20 és 5.80. A hol készletben nincs, onnan tessék *Török* J. gyógyszerészhez. Budapest, Király-utca 12. sz. fordulni.

A kereskedelmi- és iparkamara ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 28.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara ma tartotta meg évnegyedes rendes ülését *Krisztóry* János elnöklete alatt, a ki meleg hangon idézte fel az oly váratlanul elhunyt *Lukács* Béla emlékezetét, kiemelve a boldogultnak a hazai közgazdasági érdekek körül szerzett nagy érdemeit. Az elnök továbbá szép szavakban emlékezett meg arról, hogy *Domány* József bornagykereskedő, cs. és kir. udvari szállító, a kamara régi tagja üzlete alapjának századik évfordulóját ünnepelte. Indítványára a kamara üdvözli egész alkalomból.

A napirend során előadó tárgy az *Aradon létesítendő munkaközvetítő intézet* kérdése volt. A teljes ülés oly értelemben tesz felterjesztést a kereskedelemügyi miniszter urhoz, hogy *Aradon nemcsak célszerű, de szükséges is a munkaközvetítés intézménye*, s a helyi viszonyok figyelembe vételével leghelyesebbnek mutatkozik, ha a kormány megfelelő anyagi tárgyalásáról ezen intézmény kezelése az ipari munkásokat illetőleg az ipartestülette, kereskedelmi alkalmazottakat illetőleg pedig az aradi kereskedők körére bizatik.

(A kereskedelmi alkalmazottak.)

A kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak szabályozásáról készített törvényjavaslat tervezett véleményezés következtetése után a kamara a beérkezett hat vélemény figyelembe vétele mellett tüzetes felterjesztést dolgozott ki, melyben reá mutat arra az egyoldalúságra, a mi a tervezetben megnyilatkozik és pontosan mutatja ki, hogy az alkalmazottak sorsának javítására irányuló intézkedések mily káros hatást gyakorolnának a főnökökre és magára a kereskedésre. Különösen s detailkereskedő szempontjából sokintézkedést egyenesen veszedelmesnek tart a kamara, mely kifejti, hogy a bolti segédek viszonyai egészen mások, mint a magasabb megbízatást teljesítő alkalmazottaké, s a mi ezekre helyesnek mutatkozik, azt nem lehet ugyanígy alkalmazni amazokra is. Legsérlemesebbnek tartja a kamara a végkielégítésről szóló szakaszt s a helyett a kötelező rokkant- és nyugdíjbiztosító intézmény létesítését kívánja.

(Megbírságotl kereskedő.)

Özv. *Schwemmer* Emánuelné aradi kereskedőt az 1884. XVII. t. cz. 51. §-ába ütköző kihágás miatt 100 korona bírságra ítélte a két alsóbb iparhatóság. A harmadfokú előbírálat alatt álló ügyben a kereskedelemügyi miniszter felhívására azt véleményezte a kamara, hogy az ítélet jóváhagyandó, mert az illető kereskedő egy év alatt negyedik ízben követte el a kihágást és alkalmával sokat ártott a helyi kereskedelem jó hírnevének.

(Egyéb ügyek.)

Az ipari törzskönyvek vezetésének elrendeléséről szóló miniszteri leiratot azzal vette tudomásul a kamara, hogy megbizta az irodát a szükséges intézkedések megtételével. *Kudsir* hunyadmegyei község piaci helypénz díjszabályzata most se volt jóváhagyásra véleményezhető; a keleti kereskedelmi akadémiát látogató ifjak részére ezuttal — a kamara anyagi helyzetére való tekintettel — *osztódíj alapítványt* nem szavazhatott meg a teljes ülés. Tudomásul vétetett, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur a *közös hadsereg lábbeli szállításában* 34.500 korona értékű 3623 pár erejéig részesítette a kerület kisiparosait, a mi a tavalyi 2210 párral szemben jelentékeny többletet jelent.

A betegsegélyezési törvény reformja ügyében február 15-én a miniszteriumban tartandó értekezleten a kamara dr. *Marschall* Lajos titkárt küldte ki, megírván, hogy a kamara múlt évben elfoglalt álláspontját képviselje. *Aradán* megyei és az *aradmegyei keményseprési szabályrendeletek* módosítása véleményezettett ezután. A teljes ülés úgy amott, mint itt a segédi díjak mérsékelt emelését hozta javaslatba, az aradmegyei szabályrendeletnél pedig ismét állást foglalt a keményseprői kerületek nagy száma ellen, s kimondta, hogy a megyében legfeljebb

20 iij kerület létesítendő. Pártolja a teljes ülés a népszámlálási adatok feldolgozására vonatkozó miskolci és a fogyasztási szövetkezetek versenyének korlátozását célzó *pozsonyi feliratokat*, majd kisebb jelentőségű ügyeket intézett el. végül újjáalakította a közös bizottságot az eddigi lapokból.

A jelen voltak névsora a következő: Kristyóry János elnök, Nikoltis Péter alelnök, Bing Vilmos, Domány József, Funkelstein József, Kneffel Lajos, Kohn S. N., Magyary Ferencz, Singer Gyula, Wechsler József, Assael József, Glück Károly, Müller József, Reinhart Gyula, Réthy Viktor, Schér Albert, Mihalik József, Gebhart István, Steigerwald Alajos, Inokai Tóth Lajos, Rosmanitta Albert, Achim János, Wagner József, Rosenthal János, Czibulás Sándor, Kohn Fülöp, ifj. Weisz Mór bel- és kültagok, Abrai Lajos és Kohn Zsigmond levelező-tagok.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az Oratórium-egylet közgyűlése.** A templom-utcai polgári fiúiskola nagytermében tartotta vasárnap délelőtt 11 órakor az Oratórium-egylet rendes évi közgyűlését *Vincze Miklós* elnöke alatt. Az elnök megnyitja után *Ráskay Miksa* titkár felolvasta a lefolyt évről szóló jelentést, mely után *Hatos Dezső* t. gazdának választották meg. Végül felolvasták *Urbán Iván* főispán levelét, melyben köszönetét fejezi az egyletnek, hogy az intallációs miséhez az egyházi zenét szolgáltatta. Működő tagokul felvették az utóbbi időben: *Dr. Domsitz Mihályné*, *dr. Keppich Jakabné*, *Korbuly Gizella*, *dr. Leichtmann Miksáné*, *Münz Jolán*, *dr. Radány Dezsóné*, *Roth Margit*, *Gantner Rezső*, *Hehs Márton*, *Kayser Vilmos* és *Kiszély Gyula*.

(*) **Az aradi magyarnyelvterjesztő- betegsegélyző- és temetkezési-egylet** tegnap délután 3 órakor tartotta rendes évi közgyűlését az ipartestület kistermében. A tagok a közgyűlésen teljes számban vettek részt. *Gáll József* jegyző terjesztette a közgyűlés elé az évi jelentést, mely szerint az egylet vagyona, takarékpénztári könyvek szerint, 5882 korona és 66 fillér, egyleti vagyon azonban 610 korona. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, a felmentvényt megadta és a bizalmat a tisztviselői karnak továbbra is megszavazta. Egyben a közgyűlés elhatározta, hogy saját pénztára javára február hó 9-én a Braun-féle színházi sörcearnokban zártkörű táncvizsgát rendez.

SPORT.

+ — **Az Aradi Tornaegyesület** választmányára folyó hó 30-án d. u. 7 $\frac{1}{2}$ órakor a Lyceumi tornacsarnokban ülést tart. Az egyesület érdekeit érintő fontos tárgy lévén napirenden a választmányának teljes számban való megjelenését kéri az elnökség.

+ **Az Arad-Hegyvidéki Turista-Egyesület** választmányára f. hó 31-én csütörtökön este 6 órakor a Vass-szálloda ebédlő-termében ülést tart, melyre a tagok ezuton tisztelettel meghívattak. *Tárgysorozat*: 1. Főtitkár és pénztáros havi jelentése. 2. Új tagok felvétele. 3. Turista térképek készítése. 4. A február havi társas összejövetel megbeszélése. 5. Indítványok. Az A. H. T. E. elnöksége.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A braganzai herceg váltója.** A budapesti kir. törvényszék ma folytatólag tárgyalta *Varga Antal* és *Lukács Mátyás* okirathamisítási bűnügyét. Nevezettek, ugyanis, mint ezt már bővebben megírtuk *Ferencz József* braganzai herceg levére egy 40 ezer koronáról szóló váltót hamisítottak. Az első tárgyalás január 18-án volt, amikor vádlottak tagadták a váltóhamisítást és azt erősítették, hogy tényleg 40.000 koronát adtak a hercegnek. A braganzai herceg kihallgatása ma történt meg, aki *Dr. Stillert* ügyvédje kíséretében jelent meg. Első sorban *Dr. Stillert* hallgatták ki, aki előadta, hogy a herceg megbizóságából tette meg vádlottak ellen a feljelentést, miután a herceg határozottan kijelentette, hogy ily összegű váltót sohasem irt alá. Feltűnés keltett az ügyvéd azon vallomása, hogy a vizsgálati kihallgatás alkalmával *Varga* megbizottja kijelentette, hogy a 40 ezer korona helyett elfogadja *Varga* nevé-

ben a felajánlott 4000 koronát, csak azért, hogy az ügynek mihamarabb vége legyen. Utána a herceg kihallgatására került a sor. A huszárhadnagyi egyenruhát viselő fiatal herceg katonás löptekkel állott a bíróság elé és meghajtva magát bemutatkozott:

— *Prinz Ferencz József von Braganza.* A herceg kijelenti, hogy ő csak 4000 koronát kapott és abból 1000 koronát provízió fejében átadott *Lukácsnak*. A tárgyalást ma nem fejezték be, holnap folytatják.

NAPIREND.

Január 29. Kedd. Róm. kath. naptár: Szal. Ferencz. — Protestáns naptár: Szal. Ferencz. — Görög-keleti naptár (január 16.): Péter. — A nap két 7 óra 15 perczkor, nyugszik 4 óra 39 perczkor. — A hold két 11 óra 49 perczkor, nyugszik 2 óra 38 perczkor.

Időjárás. Légyumas reggel 7 órakor 747.7 milliméter, délután 2 órakor 752.5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor 0° + 2.6. délután 2 órakor 0° + 4.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5. délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter hó.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, helyenként csapadék, szeles.

Szabadságharozli emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Január 29. Az aradi vízvezetési művek részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

Január 30. A tisztviselők fogyasztási szövetkezetének rendkívüli közgyűlése délután 5 órakor (Városház.) — Körörvosválasztás Petrisen. — A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Január 31. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor. — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület választmányi ülése este 6 órakor (Vass-szálloda.)

Egyes könyveket és egész könyvtárakat folyóiratokat

magyar és német nyelven, bármily évfolyamot, elad és vesz

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedése és antiquariuma

Aradon, a Templom- és Kazinczy-utcák sarkán.

Ugyanott pár száz darabból álló gyönyörű természetrajzi gyűjtemény: madarak, lepkék, rovarok, hüllők és ásványok olcsón eladó.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

— **A takarék és segélyegylet közgyűlése.** Az aradi takaré- és segélyegylet tegnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen a hosszas betegségéből felüdült *Bauer Gyula* igazgató is résztvett. *Reicher Károly* elnöke alatt jelen voltak a közgyűlésen: *Bauer Gyula*, *Pollák Vilmos* igazgatók, *Laczay Gyula* ügyvezető, *dr. Ring Béla* ügyész, *Gavrillette Miklós*, *Hönig Frigyes*, *Strifler József*, *Szeberényi Gyula*, *Kovács Vincze*, *Traumer Antal*, *Szily Sándor*, *Macsinyik János*, *Steigerwald Alajos*, ifj. *Lócs Rezső*, *Kohn József*, *Hacker Mór*, *Varjassy Lajos*, *Maresch Gyula*, *Krause Károly*, *Bauer István*, *Loninger Mihály*, *Fejér Gyula*, *Belu Tamás*, *Hartmann Sámuel*, *Braun N. Antal*, *Glück Károly*. *Laczay Gyula* ügyvezető olvasta fel ezután az igazgató választmány, felügyelő-bizottság jelentését és mérleg-számlát, melyeket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. Az igazgató-választmány jelentése szerint az 1895. évben alakult XIV. évtársulat felszámolás alá került. Az évtársulat tőkebefizetése 44811 korona 50 fillért tesz ki. *Törzsbetétenként 20 korona osztalék fizetését hozta javaslatba*. A külön tartalékalap javára 500 korona 92 fillért, az igazgatóság és tisztviselők jutalékára 1500 koronát, összesen 6509 korona és 48 fillért. A

leszámolás megkezdésének határnapjául 1901. január hó 28-ik napját tűzte ki s annak végrehajtásával a közgyűlés *Pollák Vilmos* igazgatót bízta meg. A felszámolást ellenőrző bizottság tagjait megválasztották *Traumer Mihály*, *Sztanity Mátyás*, *Limbeck János*, *Szeberényi Gyula* és *Gavrillette Miklós*. Az igazgató-választmány indítványára a felszámolást vezető *Bauer Gyula* igazgató, valamint a felszámoló bizottság tagjainak lelkiismeretes és ügybuzgó működésükért teljes elismerését és köszönetét fejezte ki. Továbbá jelenti, hogy *Réthy Viktor* igazgató nagymérvű elfoglaltsága miatt állásáról lemondott. Indítványozza, hogy a közgyűlés fejezze ki a jegyzőkönyvileg a lemondott igazgató iránt elismerő köszönetét, ami szintén megtörtént. Végül a megüresedésbe jött igazgatói állásra *Hack Mór* indítványára a közgyűlés *Hönig Frigyes*t, a választmányba a megboldogult *Duffner József* helyébe *Ambró István* választotta.

== **A czipészszövetkezet gyűlése.** Nagy érdeklődés mellett tartotta az aradi czipészek termelőszövetkezte tegnap délután 3 órakor II. évi rendes közgyűlését az ipartestületi ház nagytermében. Az igazgatóság által be-terjesztett évi jelentés szerint 1900. évben pénzkészlet 47067.65 korona, kiadás 46515.09 korona volt. Az év végi maradvány tehát 552.56 korona. Eladatott 5539 pár czipő. Javítási munka 3424.12 korona értékben eszközöltetett. 1900. decz. 31-én a tagok száma 112, 244 drb. részjegy képviselőtében. Az 1900. évi tiszta nyereség 1691 korona 11 fillér. Ebből az igazgatóság jutaléka 135 kor. 12 fillér. A felügyelő-bizottság jutaléka 33.78 korona. A fennmaradó 1570 korona 21 fillér a tartalékalap növelésére fordítatik. A közgyűlés a nyermény-felosztási javaslatot elfogadta. Végül a régi tisztikart egyhangú lelkesedéssel ismét megválasztották.

== **Bécsi marhavásár.** A mai bécsi marhavásár általában véve győnge volt. Felhajtott 5201 drb. Ebből 3431 magyar, 988 galicziai és 782 német. Továbbá 1268 apró jószág. Fizettek: magyar ökrökért 50—76, galicziaiért 52—76, németért 54—84 koronát mmázsánként.

S z e s z ü z l e t.

— Január 28. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{10}$, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárított moslák 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 28.

Délitőzsde. Buzakinálát kielégítő, a vételkédv győnge. Bányadt irányzat mellett 15.000 métermázsa került forgalomba változatlan árahon. Egyéb gabonanemek nyugotak. Időjárás szeles.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.53—7.54
Buza októberre	7.64—7.65
Rozs 1901. áprilisra	7.32—7.33
Zab 1901. áprilisra	6.08—6.09
Tengeri 1901. májusra	5.05—5.07
Repce augusztusra	12.70—12.80

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.52—7.53
Buza októberre	7.63—7.64
Rozs 1901. áprilisra	7.38—7.39
Zab 1901. áprilisra	6.09—6.10
Tengeri 1901. májusra	5.05—5.06
Repce augusztusra	12.70—12.80

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	662.25
Magyar hitelrészvény	669.50
Leszámlolóbank részvény	420.—
Rima-Murányi vasmű részvény	460.70
Osztrák-magyar államvasuti részvény	665.50
Közuti vasut	579.—
Városi villamos vasut részvény	291.—

IDEGENEK ARADON.

— Január 28. —

Fehér Kereszt szálloda. Figuli Frigyes utazó Bécs. — **Rosenberg Ignátz** utazó Bécs. — **Bechon Mihály** körjegyző Lugos. — **Mihály Miklós** állatorvos Temesvár. — **Walner Mór** utazó Bécs. — **Klein Dániel** utazó Bécs. — **Hay Adolf** utazó Bécs. — **Strasser Imre** utazó Budapest. — **Fehér József**

birtokos Seprős. — Herzog Zsigmond utazó Budapest. — Frics Lajos járásbíró N.-Halmagy. — Kohn Manó utazó Budapest. — Geró Miksa utazó Budapest. — Grünwald Arnold utazó Budapest. — Dóvai Deridor utazó Bécs. — Reichman Károly utazó Budapest. — Altman Mór utazó Budapest. — Rottman Ferencz utazó Budapest. — Weisz Izidor kereskedő Budapest. — Ferenczi Mór utazó Budapest.

Központi Szálloda. Montag Manó földbirtokos Kanak. — Csukay Sándor főbíró Radna. — Holländer Samu földbirtokos Csermó. — Kabdebó Gyula földbirtokos Talpas. — Schwarcz Miksa földbirtokos B.-illye. — Pain Károly jegyző Kigyós. — Martorelli Luigi mérnök Budapest. — Naményi József intéző Hadszó. — Gergely Alfréd utazó Budapest. — Goldschmidt József utazó Budapest. — Eisenfeld József utazó Budapest. — Ehrlich Gyula utazó Budapest. — Springer Ignác utazó Budapest. — Markovics Ignác hivatalnok Budapest.

Vass Szálloda. Boisits Adolf utazó Bécs. — Berger József utazó Bécs. — Baró Vázmer Antal birtokos Simánd. — Lengyel Sándor főszolgabíró N.-Halmagy. — Kállay Gyula főszolgabíró Ternova. — Jung Péter jegyző Nádas. — Knauer József jegyző Petris. — Bárdy Kálmán jegyző Soborsin. — Nika János jegyző Taucz. — Gerba György jegyző Csermó. — Nacht Viktor intéző Acsill. — Seidner Samu birtokos Berzova. — Benedek Antal utazó Bécs. — Fein Móritz utazó Bécs. — Roth Mórné kereskedő neje Soborsin. — Widder E. Zsigmond utazó Budapest. — Gurbán Constantin esperes Borosjenő. — Szabó Lajos utazó Budapest. — Markstein Jakab utazó Budapest. — Volf Ede utazó Budapest. — Palm Károly utazó Berlin. — Hausle Henrik utazó Bécs. — Vajda Zoltán kereskedő Acsucza.

Nádor szálloda. Dalos Elek tanár Uj-Szt.-Anna. — Berkovits Ignác szőlőbirtokos Pankota. — Rozda László körjegyző Pleskucza. — Bolyos István birtokos Pécska. — Özv. Pucics Andrásné N.-Halmagy. — Róvész Károly birtokos Seprős. — Jaga Lőrincz lelkész Magulicza. — Balta Miklós lelkész Csucs. — Matahovszky Ede jegyző Kispereg. — Beles Gusztáv lelkész Simánd. — Demkó Károly kereskedő Uj-Szt.-Anna. — Bodea Gyula lelkész Buttyin. — Fericsán János gazdasz Agris. — Fehér Demeter jegyző Sajtény. — Sztrasser János közs.-bíró Sajtény.

REGÉNY-CSARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Írta: **Sudermann Hermann.**

Fordította: **Hellerné-Oláh Margit.** [35]

(Folytatás.)

Midőn Pali felébredt, kérdé:

— Anyám, beszéltél valamit?

— Almodtál, fiam, — mondá az anya mosolyogva, de gondolatai ezalatt tovább és tovább repültek, felkutatva minden örömet, mely életében érte.

— Nem tudom, — mondá — hogy miért voltam én később mindig oly szomorú? Ha visszagondolok, sohasem ért valami nagy szerencsétlenség. Az igaz, hogy elég szomorú eset volt, midőn el kellett hagynunk Helenenthalt s midőn szobámba bevilágított az égő csűr lángja, — az ijedség megbénított, de mégis nagyjában mindig elég jó dolgom volt. — Titeket mind fölneveltek s gyermekeim egyikét sem vesztettem el — enni, inni valónk is volt mindig.

Atyád az igaz néha zsörtölődött, de ez szokás a házasfeleknél, majd meglátod magad is. — Ti gyermekeim mindig szerettetek s a leányok derék asszonyok lesznek, ha Isten megsegíti s te nem hagyod őket. Mit is akarok hát még?

S így gyötörte magát a szegény, agyonkínzott asszony, azon töprenkedve, hogy mi is kizozta agyon. Lassan, lassan leemelte fejéről a szürke asszony a fátyolát, hogy a halál arczába nézhessen.

S egy este meghalt... Lehunyta szemait örökre — maga sem tudta hogyan. Az orvos, a kit még elhívtak, végelgyengülésről, vértelenségről beszélt; csakis érzékeny lelkű emberek szoktak ilyen esetekben mondani: A szive repedt meg.

Az ikrek keservesen sirva térdepeltek

ágya mellett, atyjok, kit székében hoztak be, hangosan zokogott és erővel életre akarta keltetni. Pali az ágy fejénél állt és az ajkát harapdálta.

— Mégis igazam volt — gondolá — anyám meghalt, mielőtt a boldogság betért volna hozzánk. — Éhesen kellett felállnia az élet lakomájától, úgy, a hogy eleve megmondtam.

Csodálkozott, hogy nem érzett nagyobb fájdalmat. Csakis kuszált gondolatai, melyek agyában úgy kavargtak, mint az est homályában repkedő böregerek, mutatták, mily állapotban van az elméje.

Midőn éjfél utáni óra, atyjok figyelmeztetésként: Menjünk nyugodni gyermekeim, ki aludni tud, aludjék, nehéz napok várnak reánk.

Megölelte az ikreket, Palinak megrázta a kezét és szobájába vitette magát.

— Mily jó ma atyám, — gondolá Pali — mig anyám élt, sohasem volt ilyen.

Az ikrek Pali nyakába kapaszkodtak, zokogva, sirva, s kérték, hogy maradjon velük, ők ugy félnek.

Pali vigasztalta őket, — bevezette szobájukba, — ígérve, hogy egy óra múlva utánuk néz.

Midőn később, gyertyával kezében, ágyukhoz lépett, egymást szorosán átkarolva, alva találta őket, még fel nem száradt könnyek nyomával piros arczájukon.

Aztán atyja ajtajához ment hallgatózni, s minthogy itt is mély csend volt, lábujjhegyen visszatért a szobába, hol drága halottja feküdt, hogy anyja mellett utoljára fennvirasszon.

Az ikrek, mielőtt aludni mentek, fehér kendőt borítottak arczára, Pali levette a kendőt s összetett kézzel nézte, mint játszik a gyertya lobogó lángja a halott viaszsárga arczán. Arcza kevéssé változott meg, csakis a kék erek emelkedtek ki erősebben halántékán és szempillái vetettek mélyebb árnyékot megnyult arczára.

Meggyújtotta az éjjeli lámpát, mely betegsége alatt minden éjjel égett, ágya mellé ült, mint a hogy azelőtt szokta, hogy csendesen virassza halottját.

De egyszerre eszébe jutott, hogy elfelejtette az asztalost hivatni, hogy idejében jöjjön mértéket venni a koporsóra. — Csak egyszerű, feketére festett fenyőfa-koporsót akart, körül hangavirág koszorúval, mert ez egyszerű, igénytelen kis virágot szerette mindenek felett a drága halott. Vajjon mibe kerülhet a koporsó? füzte tovább gondolatait s ijedve összerendezte, mert nem volt mivel a halottat eltakaríttatnia. — Lázasan kezdett számolgatni, de nem tudott semmire se menni.

— Először van szüksége valamire magának — mondá halkan s a kopott ruhára gondolt, melyet szegény anyja minden istenáldott nap hordott.

Összeszámította mennyi pénzt szedhetne össze hamarjába, de mind az kevés volt s távolról sem elegendő arra, hogy a temetés költségeit fedezze. Másnap három szekér turfát akart a városba küldeni, de az sem segíthetett rajta.

Egy papírlapot véve, kezdte összeírni a költségeket:

Koporsó — 15 tallér.

Hely a temetőbe — 10 tallér.

Egyházi — 5 tallér.

Gyolcs halotti ruhára — 2 tallér.

Aztán a temetés költsége, melyet apja valószínűleg a lehető legpompásabban kíván rendezni.

10 üveg spanyol bor — 10 tallér.

1 skatulya szivar 2 tallér.

2 nyolczad sör — 2 tallér.

Aztán a kalácsra való. Buzalaszt ugyan volt a háznál, de cukor, mazsolaszőlő, mandula, rózsavíz stb. Mennyibe kerülhet mindez? Nagy buzgalommal számolt, de még sem tudta összeszámítani.

— Anyám majd tudni fogja — gondolá — s éppen hozzá akart menni, megkérdezni, midőn eszébe jutott, hogy hiszen anyja meghalt.

Borzasztóan megijedt. Csak most, midőn gondolatban ismét felélesztette, most érezte, hogy igazán elvesztette. Görcsös zokogás fogta el, de összeszedvén magát, újra számolni kezdett.

— Bocsáss meg anyám, édes jó anyám — mondá anyja hideg arczát jobbával simogatva — még nem gyászolhatlak, mert előbb szükséges, hogy a föld alá juttassalak.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 117. sz.

Páratlan.

Kedden, 1901. évi január hó 29 én

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban. Írták: Hicks és Nichols. Fordították: Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szerző: Lionel Monckton és Iván Caryll.

SZEMÉLYEK:

Lord Coodle . . . Fenyéri Mór.	Leonello . . . Erczkövy K.
Lady Coodle . . . Tolnainé.	Pietro Boda F.
Stanley Rubos A.	Carmentita . . . Turchányi O.
Dorotya Kertész Kata.	Alice Parlagi K.
Winifred Felhő Rózi.	Tamarind Hegyessi Gy.
Flipper Szadai F.	Croel Szabó Lajos.
Barday Palágyi L.	Von der Höhe Solyom L.
Paloni, konzul Czakó V.	Cook ügynöke Nemes S.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik néhai jó anyánk

ÖZV. BITTER ISTVÁNNÉ

elhalálása alkalmából, szíves részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni törekedtek, fogadják ez uton hálás köszönetünket.

Arad, 1901. január 28.

A gyászoló család.

Válasz

„Egy iparos“ közleményére.

Az „Arad és Vidéke“ folyó hó 27-iki számában közzétett becses soraiban Ön vétséget lát a „szolidaritás“ betartásában, amennyiben az „Aradi szabómunkások szakegylete“ báli meghívóit Gyomán, és nem „Helyben“ hagyta elkészíteni. Igaza van Önnek, sőt mi még becses sorai megjelenése előtt felvilágosítottuk a bálbizottságot, hogy hejytelenül jártak el. Mi csupán azért tartjuk kötelességünknek a nagy közönség tájékoztatása miatt Önnek röviden válaszolni, mert Ön azt fejtegeti, hogy az aradi szabók „en general“ hibáztak. Már pedig mi, tudunkkal, legtöbbit küzdünk a „local-patriotizmus“ mellett, és elvünk e mellett szilárdan meg is maradni. A munkások egylete nem az összes szabók testülete.

Ennyit az igazság érdekében.

Az „Aradi önálló szabóiparosok szakcsoportja“ nevében:

I.-Tóth Lajos,
elnök.

Schäffer Henrik,
titkár.

Az Aradi Közlöny nyomdájában

néhány jó erkölcsű

tanuló

felvétetik.

Budapest k. p. u. — Arad — Tövis.															
Oda				Vissza											
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.				
642	604	612	606*	686	504	610	608	645	611	607*	609	503	605	625	603
102															
Budapest kpu. (74, 79) ... ér.															
Kőbánya felső p. u. ... ind.															
Rákos (20, 45) ... ind.															
Ujszász (80, 81) ... ind.															
Szolnok (80, 82, 84, 85) ... ind.															
Szajol (74, 79, 85) ... ind.															
Pusztá-Tenyő (85) ... ind.															
Mezőtur (109, 111) ... ind.															
Gyoma (90) ... ind.															
Mezőberény ... ind.															
Békés-Földvár (112) ... ind.															
Békés-Csaba (98) ... ind.															
Kigyós ... ind.															
Kétegyháza ... ind.															
Lökösháza ... ind.															
Kurtics ... ind.															
Sofronya ... ind.															
Arad (130) ... ind.															
Glogovác ... ind.															
Gyórok ... ind.															
Paulis ... ind.															
Mária-Radna (131) ... ind.															
Konop ... ind.															
Berzova ... ind.															
Tótváradi ... ind.															
Soborsin ... ind.															
Zám ... ind.															
Maros-Illye (133) ... ind.															
Déva ... ind.															
Piski (113, 114) ... ind.															
Szászváros ... ind.															
Alvincz (105) ... ind.															
Gyulafehérvár (115) ... ind.															
Tövis (79) ... ind.															

Arad—Temesvár—Józsefváros.											
Oda				Vissza							
Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.
9002	9004	9012	9013	9011	9001	9003	9003	9011	9001	9003	9003
130											
Budapest k. p. u. (102) ... ér.											
Tövis (102) ... ér.											
Arad (102) ... ind.											
Uj-Arad ... ind.											
Nemeth-Ságh ... ind.											
Vinga ... ind.											
Orczyfalva ... ind.											
Mercezifalva ... ind.											
Szt.-András ... ind.											
Temesvár-Józsefváros (123, 124, 125, 131, 132) ... ind.											
Báziás (124) ... ind.											
Orsova (123) ... ind.											

* Budapest k. p. u. Szolnok között a 606. és 607. személyvonatoknál naponta a szomszédos forgalmu menetjegyek, továbbá Mária-Radna és Arad között a 607. sz. személyvonatnál bezárólag október 15-ig éjszakai és vasárnap, valamint a mária-radnai búcsunapokon a szomszédos forgalmu menetjegyek és a mentőjegy használatát ki van zárva.

Megjegyzések. Az állomásokról a jobb felől álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók alulról felfelé olvassandók. — Az éjjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óráig, a perceket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve. — A gyorsvonatok az órászámoknál vastagabb nyomtatással vannak megjelölve.

Arad—Szeged											
Oda				Vissza							
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
1	3	11	11	2	4	12	12	102	104	112	112
Arad—Szeged											
Bécs o. máv. ... ér.											
Budapest kpu. ... ind.											
Temesvár ... ind.											
Brád (2) ... ind.											
Arad (2) ... ind.											
Szt.-Tamás ... ind.											
Pécska ... ind.											
Battonya ... ind.											
Tompá ... ind.											
Peregi major ... ind.											
Mezőhegyes (4) ... ind.											
Kétegyháza ... ind.											
Orosháza ... ind.											
Mezőhegyes (4) ... ind.											
Csanádpalota ... ind.											
Nagylak ... ind.											
Magyar-Csanád ... ind.											
Apátfalva ... ind.											
Makó ... ind.											
Kis-Zzombor ... ind.											
Deszk ... ind.											
Széreg ... ind.											
Szeged ... ind.											
Temesvár ... ind.											
Budapest ny. p. u. ... ind.											
Bécs o. máv. ... ind.											
Mezőhegyes—Kétegyh.											
Szeged (1) ... ind.											
Arad (1) ... ind.											
Mező-Túr ... ind.											
Orosháza ... ind.											
Mezőhegyes (1) ... ind.											
Kamarás-major ... ind.											
Nesze ... ind.											
Kovácskő (7) ... ind.											
Csaba-közraktár ... ind.											
Kovácskő (7) ... ind.											
Béla-major ... ind.											
Bánhegyes ... ind.											
Megyeszék ... ind.											
Bánkút ... ind.											
Kétegyháza ... ind.											
Budapest kpu. ... ind.											
Bécs o. máv. ... ind.											
Uj-Szt.-Anna—Kétegyh.											
Arad (2) ... ind.											
Brád (2) ... ind.											
Borossebes-Buttyin (2) ... ind.											
Uj-Szt.-Anna (2) ... ind.											
Fazekas-Varsánd ... ind.											
Simánd ... ind.											
Nadab ... ind.											
Kisjenő-Erdőhegy ... ind.											
Szekudvar ... ind.											
Sikló ... ind.											
Ottlaka ... ind.											
Elek ... ind.											
Kétegyháza ... ind.											
Budapest kpu. ... ind.											
Bécs o. máv. ... ind.											
Borosjenő—Csermő											
Arad (2) ... ind.											
Brád (2) ... ind.											
Kétegyháza (5) ... ind.											
Borosjenő (2) ... ind.											
Csermő ... ind.											
Borossebes—Menyháza											
Kétegyháza (5) ... ind.											
Arad (2) ... ind.											
Brád (2) ... ind.											
Borossebes-Buttyin (2) ... ind.											
Szelezsán-Prezest ... ind.											
Bohány ... ind.											
Dézna ... ind.											
Ravna ... ind.											
Monyásza ... ind.											
Menyházafürdő ... ind.											
Menyháza ... ind.											

